

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JURISPRUDENȚĂ—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat,DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost MinistruPRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE DIRECȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, Primarul General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălățescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Eugen Pețit**, Consilier la Inalta Curte de Casație; **G. Petrovici**, Prodecan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

Numărul viitor al Curierului Judiciar va apare cu data de Duminică 27 August 1933

S U M A R

— *Procedura Refereului în materie Comercială*, de Traian Alexandrescu;
— *Inercarea unei contribuțiuni de sinteză la sistematizarea infracțiunilor în drum către perfectare de la imaginarea lor până la consumare*, de Victor I. Periteanu, Magistrat Trib. Ilfov;

JURISPRUDENȚE:

— Inalta Curte de Casație S. I: *Elena Lt. Col. Rambela cu R. Sain și alții* (Risipitor, Curatelă, Publicitate, Forme, Publicarea hotărârii în întregime, Art. 447 C. Civil) cu *Notă* de avocatul *Eugen Barasch*;
— Curtea de Apel București S. IV: *Dr. S. Feldman, prin av. Veleșcu, cu Inginer Hary Stein, și a. prin avocat Stelian Ionescu*, (Faliment, Art. 697 C. Com. Scopul și Caracterul instanței angajate conform acestui articol, Creditorul denunțator nu este parte. Neadmisibilitatea apelului acestuia în caz de respingerea cererii denunțătoare).
— Trib. Trei Scaune: *Klein Alexandru și alți dați judecării pentru delictele relative la liniștea publică* (Infracțiune politică, Infracțiune socială, deosebirea între ele și deosebirea de infracțiunea de drept comun. Competința, Art. 7, 8, 12 și 17 Legea liniștei publice) cu *Nota* de *Eugen Decusară*;
— Rezumate de jurisprudență străină, Curtea de Casație din Roma. Despre data certă, cu *Nota* de *H. U.*

Procedura Refereului în Materie Comercială

I. Considerațiuni generale asupra refereului în materie comercială. — II. Competința teritorială a jurisdicțiunii prezidențiale. — III. Cazuri de drept aplicat în materie de referu comercial. — IV. Art. 71 cod. comercial ca bază justificativă a refereului comercial. — V. Condițiunile de fond și formă ale cererilor de referu. Diverse reguli procedurale. — VI. Refereul în raport cu competența judecătorilor de ocoale. — VII. Indicațiuni pentru consultarea materialului jurisprudențial și doctrinal asupra refereului în genere.

I

CONSIDERAȚIUNI GENERALE ASUPRA REFEREULUI ÎN MATERIE COMERCIALĂ

Existența refereului în materie comercială nu poate face îndoială în sistemul legiurii noastre, întrucât codul comercial, prin art. 1 și 889, pune formal principiul că oridecâte ori codul de comerț nu prevede nimic, în privința principiilor și formelor, se aplică dispozițiunile codurilor civil și de procedură civilă.

Inalta Curte de Casație, fiind chemată să se rostească asupra acestei probleme, a consacrat solu-

țiunea că măsurile pe cale de référé se pot lua atât de președintele trib. civil în afacerile civile cât și de președintele trib. comercial în afacerile comerciale, cu toate că în codul de comerț nu există o reglementare specială a materiei.

În speta dedusă înaintea Inaltei Curți, s'a recunoscut dreptul, ce are președintele trib. comercial, de a împiedica, pe cale de ordonanță președințială, efectele operațiunilor unui consiliu de administrație constituit contrariu statutelor.

În acelaș timp, s'a apreciat însă că președintele nu ar putea să dispună, pe aceeași cale, expulzarea administratorilor, deoarece o asemenea măsură ar prejudica chiar fondul legalității compunerii consiliului. (Cas. secția vacanță, no. 257 din 19 August 1920, *Jur. Rom.* 1920, p. 202).

Restringerea aplicațiunii refereului nu-și poate găsi nicio justificare, cu deosebire azi, când jurisprudența și doctrina noastră au întins aplicațiunea art. 66 bis chiar în ce privește apelul contra încheierilor, prin care se refuză autentificarea unui act. (Vezi, C. Apel Constanța, 23 Nov. 1923, *Curierul Judiciar* 1925, p. 363, cu o *notă* în același sens de D. Alexandresco).

Aceeași soluțiune a fost adoptată și în privința ordonanței, prin care se refuză înscrierea unui pri-

vilegiu conf. art. 1782 c. civil. (C. Apel Iași I, 3 Martie 1923, dată sub președinția d-lui D. Volanschi, care a redactat deciziunea).

Ne găsim, deci, în fața unei vizibile tendințe, cu totul justificată, de interpretare extensivă.

Este generalmente admis că instanțele comerciale pot rezolva toate cererile ce tind la luarea unei măsuri urgente în cadrul art. 66 bis pr. civilă. (v. *Ordonanțele prezidențiale în référé* de Eugen Petiț și M. Trandafirescu, p. 14-15; Dim. Alexandresco, *Dreptul*, no. 41 din 1920; Cas. III, no. 42 din 25 Ian. 1912, *Curierul Judiciar*, no. 42 din 1912. A se vedea și trimiterile dela cap. III de mai jos).

În Franța, până în ultimul timp, admisibilitatea referului în materie comercială, făcea obiectul unei vii controverse. Doctrina, în marea ei majoritate, profesa părerea admisibilității. (Bertin, *Ordonances sur requête et référé* II, no. 150 și no. 214 și următorii; Grasonnet, *Traité théorique et pratique de Pr. civ. et comm.*, VIII, § 2989, text și nota, p. 290; Glasson et Colmet Daage, *Précis théorique et prat. de procéd. civ.*, ed. 2-a I, no. 444, p. 473; Glasson, adnotare, *Dall. P.* 1883, II, 141).

Această părere a doctrinei a fost consacrată, în unele cazuri, și de jurisprudență. (C. Apel Nancy, 6 Iul. 1850, *Dall. P.* 1851, II, 112; C. Apel Douai, 20 Ian. 1852, *Dall. P.*, 1853, II, 54; Tr. Rouen, 3 Dec. 1867, *Dall. P.* 1881, I, 5 în notă).

În genere însă, jurisprudența franceză, atât a instanțelor de fond, cât și a Curții de Casație, îmbrățișase sistemul inadmisibilității referului în comercial, sub o formă atât de hotărâtă și de radicală, încât, plecând dela principiul că incompetența jurisdicțiunii comerciale este absolută și de ordine publică în materie de référé, judecătorul comercial nu putea să statueze, nici chiar atunci când ar fi fost chemat să ia niște simple măsuri cu caracter provizoriu și fără a prejudicia întru nimic fondul litigiului.

În spiritul acestei păreri, părțile nu ar fi putut deroga, prin convenția lor, dela rigorismul acestei incompetențe care ar fi putut fi ridicată și din oficiu și ca atare, orice transacțiune asupra acestui punct ar fi fost inoperantă. Caracterul excesiv al acestui sistem a fost temperat, însă, în urmă de jurisprudența Curții de Casație, care a atribuit incompetenței judecătorului comercial, în raport cu referul, un caracter pur relativ, sinonim cu al excepțiilor de procedură ce trebuiesc ridicate *in limine litis*.

Anticipând asupra legei din 20 Martie 1924 și înclinându-se sub necesitățile vieții practice jurisprudența a trebuit să fie de asemeni, mai mlădioasă și în unele situațiuni, privind celeritatea anumitor acte comerciale.

Astfel, relativ la vânzarea fondurilor de comerț,

jurisprudența, după o îndelungată ezitare, a admis că vânzătorul, care vrea să înlăture opozițiunea ce i se face la proiectul de vânzare, poate recurge la sistemul referului. (A. Wahl, *Précis Droit Comm.* n. 356, 1577-1578; C. Ap. Paris, 24 Dec. 1910, *Sirey*, 1912, II, 49 cu nota d-lui Tissier).

Opiniunea extremă a incompetenței judecătorului comercial, a dus, de multe ori, în practică, la rezultate atât de strigătoare, sub raportul inechității, încât ele echivalau cu o adevărată tăgadă de dreptate.

Astfel, s'au putut găsi autori distinși de drept comercial, cari au putut afirma, în unison teoretic cu jurisprudența, că judecătorul referului nu ar putea interveni în măsurile reclamate ca absolut necesare, cu prilejul lichidatiunii unei societăți comerciale, chiar dacă ar fi vorba de măsuri provizorii și urgente. (C. Houpin et H. Bosvieux, *Traité Général des Sociétés*, ed. 5-a. I, n. 247, p. 297; C. Apel Lyon, 5 Iulie 1900, *Journal des Sociétés*, 1901, p. 257).

Dar chiar sub regimul acestei interpretări, se recunoștea că cu toată incompetența jurisdicțiunii comerciale, împrejurarea, că un tribunal de comerț ar fi judecat, totuși, un caz de asemenea natură, nu împiedică ca ordonanța pronunțată să producă indirect efecte, dat fiind că, în spiritul procedurii civile franceze, Curtea de apel poate să reformeze ordonanța pentru cauză de necompetență și să soluționeze fondul litigiului, dacă afacerea ar fi în stare de judecată. (A. Wahl, *Précis Droit Comm.*, n. 2792, p. 1040, C. Ap. Lyon, 25 Mai 1910, *Sirey*, 1911, II, 37).

Incompetența judecătorului de référé ce statuează în materie comercială este relativă, astfel că trebuie invocată în limine litis. (Cas. fr. req. 23 Nov. 1927, *Dall. Hebd.* 1928, p. 3).

Starea aceasta de incertitudine a luat sfârșit în Franța prin legea din 20 Martie 1924, care, complectând dispozițiunile art. 417 pr. civilă, a dispus că „președintele tribunalului comercial sau judecătorul care îl înlocuiește, va putea fi sesizat pe calea referului în toate cazurile de urgență, cu condițiunea ca ele să intre în competența tribunalelor de comerț”. Legea mai dispunea că art. 807-811 din proced. civilă, sunt aplicabile și referurilor în materie comercială”. (Vezi *Dall. Pér.* 1924, IV, 142. Pentru amănunte asupra discuțiilor urmate în Franța asupra acestei chestiuni, a se consulta, *Dalloz, Répertoire Pratique de Législation, Doctrine et Jurisprudence*, v. *Référé*, vol. X, n. 157, 158, 162, cu foarte numeroase trimiteri la doctrina și jurisprudența franceză).

D-l Louis Crémieu, profesor la Facultatea de Drept din Aix, este de părere că judecătorul referului comercial poate statua în toate cazurile când este vorba de un litigiu comercial, cu rezerva, însă,

ca soluționarea să comporte urgență, ceea ce aparține aprecierii în fapt a judecătorului și în același timp, să fie vorba de simple măsuri provizorii, cari nu aduc nicio atingere fondului dreptului. (Louis Crémieu, *Précis. procéd. civ.* p. 290).

Aceeași soluțiune trebuie adoptată și la noi. De altfel, jurisprudența italiană ca și jurisprudența noastră, după cum vom arăta la cap. IV de mai jos, au decis că art. 71 cod. comercial, unde se găsește principiul și sediul materiei referului comercial, trebuie să primească o interpretare extensivă, adecuată diversității de cazuri, pe care le semnaleză practica vieții comerciale. (C. Apel Genova, 29 Oct. 1915, M. A. Dumitrescu, *Codul de Comerț ad. notat*, vol. I, p. 241, n. 1939).

În acest sens s'a decis că art. 71 poate fi invocat de un asigurat pentru a face să se constate stricăciunile suferite de lucrul supus riscului. (C. Apel Genova, 28 Iunie 1895, M. A. Dumitrescu, *Cod. Com. Adnotat*, I, p. 245, n. 1959. A se consulta asupra referului comercial: Thaller et Percey, *Traité Élémentaire de Droit Comm.*, ed. 8-a, II, n. 2257-2258, p. 1342-1344, unde se arată fazele, prin care a trecut jurisprudența și doctrina franceză până când a intervenit legea din 20 Martie 1924, precum și diferitele cazuri, când această procedură specială își găsește aplicațiunea.

De asemeni, René Morel, *Traité Élémentaire de Procéd. Civ.*, 238-239, p. 274-276; Glasson et Tissier, *Traité Théorique et Pratique Procéd. Civile*, ed. 3-a, vol. II, n. 1323, p. 21-22).

II

COMPETENȚA TERITORIALĂ A JURISDICȚIUNII PRESIDENTIALE

Credem util a ne opri, un moment, asupra competenței teritoriale a jurisdicțiunii referului comercial.

Vom expune starea jurisprudenței și doctrinei din Franța. La noi, materialul jurisprudențial și doctrinal nu este atât de abundent.

Din jurisprudențele, ce vom semnala mai jos la cap. IV, n. 6, rezultă că atunci când incidentul, relativ la un raport de drept comercial, se produce pe alt teritoriu decât acela al jurisdicțiunii căreia îi aparține judecata fondului, judecătorul local este autorizat a lua măsurile dictate de împrejurări.

În adevăr, după cum se rostește un autor, judecătorul locului incidentului este cel mai în măsură să statueze mai repede și în o mai deplină cunoaștere a cauzei. Cu alte cuvinte, o chestiune generală se pune în materie de référé comercial și anume: dacă nu ar fi locul să atribuim o competență, cel puțin facultativă, în favoarea instanței locului incidentului.

Pentru exemplificarea chestiunii, să ne închipu-

im că, într-o neînțelegere de natură comercială, una din părți are absolută trebuință să se adreseze, în vederea unei constatări ce trebuie făcută de urgență, chiar judecătorului locului unde această constatare ar putea fi mai lesne efectuată.

Care este calea de urmat? Va trebui oare ca partea interesată să obțină efectuarea constatării pe calea unei cereri directe, adresată președintelui din localitate, sau este absolut necesar să se adreseze jurisdicțiunii prezidențiale, căreia îi revine competența de a statua asupra fondului?

Curtea de Casație franceză, fiind chemată să soluționeze o situațiune similară, a hotărât că, în principiu, măsura referului nu poate fi pronunțată de cât de președintele jurisdicțiunii calificate a se pronunța asupra fondului, însă că această competență nu exclude pe aceea a judecătorului în resortul căruia s'a produs incidentul, atunci când e vorba de măsuri conservatorii și urgente. (Cas. fr. civ. 4 Mai 1910, *Dalloz Pér.* 1910, I, 385; Cas. fr. civ., 16 Iunie 1927, *Sirey*, 1927. I. 371).

Spre a motiva această soluțiune, Casația franceză spune că principiul art. 554 pr. civ. fr., asemănător întrucâtva cu acela pus prin art. 400 al. II, pr. civ. rom., trebuie aplicat, pentru identitate de rațiune, în toate cazurile ce reclamă urgența. Doctrina este de acord cu această interpretare, recunoscând că soluțiunea contrarie ar expune părțile la întâzieri păgubitoare și ar compromite interesul celerității, care constituie fundamentul procedurii referului.

În cadrul acestor principii, se admite că dacă este trebuință de o măsură cu caracter urgent în privința unui imobil, partea se poate adresa jurisdicțiunii prezidențiale a situațiunii imobilului, chiar dacă fondul afacerii ar fi de competența tribunalului domiciliului părții. (René Morel, *Traité Élément. Procéd. Civ.* n. 260 p. 298).

Aceleași norme urmează să fie aplicate și referului comercial. (În acest sens: Japiot, *Revue trimestrielle de Droit Civil*, 1924, p. 733; Tr. Comm. Romans, 14 Mai 1924, *Gazette du Palais*, 27 Iunie 1924; Dall. P. 1925, II, 6).

Soluțiunea aceasta se menține chiar și în cazul când ne-am găsi în fața unei clauze contractuale atributive de jurisdicțiune. (Tr. Comm. Châlons-sur-Marne, 16 Nov. 1927, citat în Morel, *op. și loc. cit.*).

Competența judecătorului locului incidentului, este susținută de d. Japiot și în lucrarea sa *Traité Élémentaire de Procéd. Civ. et Comm.* ed. 2-a, no. 920, p. 579.

III

CAZURI DE DREPT APLICAT ÎN MATERIE DE REFEREU COMERCIAL

1) Pe calea referului, ca și pe aceea a anchetei

in futurum, se pot ordona probele necesare unui viitor proces, dacă există pericol în întârziere și dacă nu se prejudecă fondul. (Trib. Dorohoi, Ord. Prez. n. 5558 din 6 Iulie 1921, pronunțată de d. N. Georgean, actual președinte al Curții de Apel București în care soluțiunea este larg motivată cu numeroase trimiteri la doctrină. v. *Curierul Judiciar*, 1921, p. 12).

2) S'a decis, că întrucât expertiza, ce trebuie făcută conform clauzelor din polița de asigurare de către experții desemnați de părți, constituie o simplă măsură prealabilă de conciliațiune, iar nu un arbitraj sau un preparatoriu cu caracter de expertiză judiciară, judecătorul refereului nu ar fi competent să ordone un asemenea preparatoriu pentru evaluarea pagubelor și fixarea indemnității. (C. Apel Caen, 24 Nov. 1891, *Dall. P.* 1900, II, 397).

3) Situațiunile, cu caracter excepțional de urgent, ce se pot prezenta în legătură cu contractul de asigurare, pot autoriza ordonarea unei expertize pe calea refereului. (Cas. fr. req. 12 Febr. 1889, *Dall. P.* 1892, I, 382; C. Apel Rouen, 9 August 1893, *Dall. P.* 1900, II, 397).

4) Președintele trib. comercial, care a ordonat o poprire, nu mai poate reveni, printr'o ordonanță ulterioară, desființând-o din moment ce instanța de validare este angajată înaintea unui tribunal civil. (Trib. Com. Seine, 14 Febr. 1927, *Dall. Hebd.* 1927, p. 236).

5) Casația franceză a hotărît că, pe cale de référé, se poate dispune numirea unui administrator provizoriu al unui fond de comerț, sau al unei societăți. (Cas. fr. req. 12 Ian. 1927, *Dall. Hebd.* 1927, p. 83).

6) Trib. comercial poate dispune prin référé sechestrarea acțiunilor unei societăți streine, care a dat acționarilor numai certificate la purtător, rezervându-și dreptul să exercite votul cuvenit acționarilor în adunările generale. Odată cu sechestrul, se poate suspenda această clauză a actului social, tot prin référé, cu toate că, între acționari și societatea emitentă, ar exista un proces principal, ce tinde la anularea clauzei. (C. Apel Paris, 28 Nov. 1924, *Dalloz Hebd.* 1924, p. 726).

7) Niciun principiu și nici un text al codului comercial, nu exclude competența juridiciei prezidențiale în materia contractului de societate, dacă situațiunea de fapt ori de drept, adusă în discuțiune, reclamă urgență excepțională, caracteristică cererilor de referé. (Cas. fr. req., 20 Iul. 1893; *Dall. P.*, 189, I, 597; C. Ap. Bordeaux, 22 Mart. 1893, *Dall. P.* 1893, II, 528; C. Ap. Paris, 7 Iunie 1894, *Dall. P.* 1898, II, 17; Trib. Seine, 20 și 24 Martie 1883, *Revue des Sociétés*, 1894, p. 385 și 528; Lyon-Caen et Renault, *Traité de Droit Commercial*, vol. II, n. 470, 559 și 856, nota 2-3).

În jurisprudența noastră s'a decis, de asemenea,

că, procedura refereului poate fi utilizată în materie de societăți. (Trib. Argeș, 3 Ian. 1921, *Curierul Judiciar*, 1921, p. 119).

8) Recunoscându-se, în principiu, dreptul acționarilor de a cere tribunalului comercial comunicarea pieselor ce îi interesează, fie în scopul documentării lor, în vederea unei adunări generale, fie spre a-și motiva o acțiune în responsabilitate contra administratorilor, jurisprudența franceză a tăgăduit jurisdicțiunii refereului dreptul de a ordona asemenea măsuri.

Astăzi, însă, după legea din 20 Martie 1924, care a admis instituțiunea refereului și în comercial, soluțiunea nu se mai poate menține. (Houpin et Bosvieux, *Traité Général des Soc. Civ. et Comm.*, ed. 6-a, II, n. 957, p. 315 și vol. I, 116).

9) Vavasseur, crede că judecătorul refereului poate să autorize pe acționarii unei societăți anonime să ia note scrise și copii de pe bilanț și inventar în perioada ce precedă întrunirea adunării generale.

Sub imperiul necesității practice, unele instanțe au adoptat aceeași părere, deoarece, dacă s'ar fi tăgăduit acționarului dreptul de a utiliza procedura rapidă a refereului, l'ar fi pus în neputință, dat fiind timpul scurt dintre convocare și data adunării generale, să poată dobândi elementele informative trebuitoare pentru participarea sa la adunarea generală. (Vavasseur, *Traité des Soc. Civ. et Comm.*, II, n. 707, p. 46; Trib. Civ. Seine, 14 Iunie 1890, *Revue des Sociétés*, 1890, p. 389; Trib. Civ. Seine, 9 Iunie 1891, *Revue des Soc.* 1891, p. 376; C. Apel Bordeaux, 22 Martie 1893, *Dall. P.*, 1893, II, 528; *Rev. des Soc.* 1894, p. 131).

10) În ce privește posibilitatea convocării unei adunări generale, pe cale de référé, jurisprudența franceză, consecventă sistemului său, a refuzat asemenea cereri, rezervând acest drept numai tribunalului comercial. (C. Apel Paris, 14 Dec. 1894, *Journal des Sociétés*, 1895, p. 75; Houpin et Bosvieux, *Traité Général des Sociétés*, II, n. 930, p. 275 ed. 5-a; Goirand, *Traité des Sociétés par Actions*, n. 622. *Contra*: Vavasseur, *Traité des Sociétés Civiles et Commerciale*, II, ed. 6-a, n. 807, p. 167, care admițând convocarea prin référé, citează și două hotărîri ale instanțelor franceze în sensul acestei soluțiuni).

11) S'a decis însă, că nu s'ar putea statua, pe această cale, asupra validității, interpretării și execuțiunii stipulațiunilor contractului de societate sau a dificultăților ivite între asociați cu privire la gestiunea încredințată unuia dintre dâșii. (C. Apel Paris, 14 Dec. 1894, *Dall. P.* 1895, II, 521).

12) Jurisprudența franceză a adoptat soluțiunea că se poate lua, pe calea refereului, măsura expulzării girantului sucursalei unei societăți din locul ce ocupă cu titlu de drept accesoriu la remu-

nerațiunea sa pecuniară și că, odată cu această măsură, se poate acorda funcționarului un termen de evacuare. (Cas. fr. req. 12 Ian. 1927, *Dalloz Hebd.* 1927, p. 83).

13) Atunci când o societate este administrată, împotriva statutelor, de un administrator în loc de trei, se poate hotărî, pe cale de référé, în cazuri de urgență, numirea unui mandatar, în scopul de a gira provizoriu și convoca adunarea generală în vederea complectării consiliului de administrație, măsură în urma căreia atribuțiunile mandatului încetează imediat. (Cas. fr. req. 12 Ian. 1927, *Dall. Hebd.* 1927, p. 83).

Asupra competenței judecătorului de référé, în materie de societate, a se consulta în ce privește regimul anterior legii din 20 Martie 1924, Vavas seur, *Traité des Sociétés Civiles et Comm.*, ed. 6, I, 657, p. 607.

14) În privința raporturilor create prin contractul de muncă, se poate dispune, prin ordonanță prezidențială, expulzarea imediată a salariaților concediați. (Bertin, *Ordonances sur requête et référé*, vol. II, n. 819; Garsonnet, *Traité théorique et Prat. Pr. civ. et comm.*, ed. 2-a, vol. VIII, n. 2991, p. 300; L. et A. Mérignhac, *Traité théorique et pratique des ordonnances sur requête et des référés*; C. Apel Paris, 1 Febr. 1873, *Dall. P.* 1876, II, 163; C. Apel Paris, 18 Febr. 1919, *Dall. P.* 1920 II, 80; C. Apel Paris, 7 Febr. 1920, *Dall. P.* 1920, II, 114).

Această competență a jurisdicțiunii prezidențiale nu ar putea să fie înlăturată, chiar dacă ar exista o incertitudine asupra calității salariatului concedent. (C. Apel Bordeaux, 23 August 1867, *Dall. P.* 1867, V, 360).

15) Președintele trib. poate dispune prin ordonanță prezidențială, conf. art. 23 din legea mărcilor de fabrică, constatările necesare pe care urmează să se sprijine acțiunea părții păgubite printr'un act de imitațiune frauduloasă. (Trib. Com. Ilfov, I, n. 719 din 16 Iunie 1904, Eft. Antonescu, *Codul Comercial*, vol. I, art. 2, n. 5, p. 42).

16) În art. 817 cod. com. se organizează, după tehnica refereului, o adevărată jurisdicțiune contencioasă în materia specială a cererilor de revendicare mobilă pornite de terți cu privire la bunurile cuprinse în activul falimentar. Dacă nu există nicio contestațiune din partea creditorilor, la aceste cereri în revendicare, sau dacă valoarea lor nu întrece competența judecătorului de ocol, ele sunt soluționate printr'o ordonanță, pronunțată de judecătorul sindic cu drept de apel la complectul tribunalului în trei zile de la pronunțare.

Este just, după cum s'a decis în jurisprudență, că aceste ordonanțe pronunțate de judecătorii sindici în materie de faliment, au caracterul unor hotărâri judecătorești, asupra cărora nu se mai poa-

te reveni, nici chiar pe cale de acțiune principală în anulare, totuși nu este mai puțin adevărat că structura instanței sindicale și rapiditatea mersului procedurii învederează că, în concepțiunea legiuitorului comercial, instituțiunea refereului este o noțiune familiară. (Vezi, *Curierul Judiciar*, n. 56 din 1911).

(Va urma).

TRAIAN ALEXANDRESCU

fost Decan al Baroului Ilfov

Inercarea unei contribuțiuni de sinteză la sistematizarea infracțiunilor în drum către perfectare, dela imaginarea lor până la consumare

Pentru a se mișca în lumea exterioară, omul își reprezintă mai înainte imaginea acestei activități. Când trece la executarea de amănunt, mișcarea unui singur deget e precedată de imaginea ei, atât de aproape, încât se confundă cu senzația mișcării ineseși.

Astfel, pentru manifestarea externă calificată de lege infracțiune, a precedat închipuirea coprinzătoare a desfășurării faptului, vagă sau precisă. Este elementul ce se poate numi intelectual, care pentru cine alege binele rămâne un simplu gând nepedepsibil.

Cel ce alege răul sau nu știe să-l prevadă, dă organelor sale ordinul de executare în amănunt, act cu act, a acelor imagini—*Elementul volițional*.

Elementul intelectual pur, e doar reprezentarea interioară a imaginii unei manifestări, care modifică ceva în lumea exterioară.

Când i se adaugă prevederea rezultatului ilicit și ordinul elementului volițional, ia numele de *dol*.

Când i se adaugă neprevăderea sau prevederea greșită asupra rezultatului ilicit și ordinul elementului volițional, ia numele de *culpă*.

Rezultă din acestea că în caz de dol cât și de culpă, făptuitorul e conștient de manifestarea sa exterioară, doar rezultatul ei ilicit e cunoscut sau rău cunoscut, după dol sau culpă.

Dolul sau culpa, astfel compuse, formează *elementul subiectiv* al infracțiunii.

Elementul subiectiv conduce deci primele gesturi exterioare ale făptuitorului, prin atracția imaginii intelective și impulsivitatea ordinului volițional, totul colorat în dol sau culpă.

Infractorul, cu dol sau culpă, modifică sau lasă să se modifice ceva în lumea exterioară, printr'o acțiune sau o inacțiune.

Acțiunea sau inacțiunea se aplică unei

entități din lumea exterioară infractorului, un lucru mobil la furt, onoarea victimei la insultă, viața la omucidere, care se poate numi corp sau *obiect al infracțiunii*.

Dacă îndeplinirea unei infracțiuni cere gesturi multiple pentru a prepara condițiile favorabile, astfel ca un ultim gest să o poată desăvârși, e posibil ca primele să nu vădească direcția lor către ilicit, cum ar fi cumpărarea pur și simplu de otravă, sau a unei arme. — Făptuitorul nu divulgă procesul subiectiv care conține imaginea faptului ce va urma, iar faptul exterior e limitat și nu arată că altul va urma. Ne aflăm în fața unui *act preparator*, echivoc, nepedepsibil.

Dar îndreptându-și din ce în ce activitatea către obiectul infracțiunii, făptuitorul trebuie să ajungă la actul de executare.

Act de executare e orice manifestare exterioară a făptuitorului, care în mod neechivoc e îndreptată, prin dol sau culpă, asupra obiectului infracțiunii

Dacă manifestarea externă ar fi în mod echivoc îndreptată asupra obiectului infracțiunii, ne-am afla în fața unui act preparator, nepedepsibil.

Trebuie să fie neechivocă și voința de a se manifesta exterior asupra obiectului infracțiunii, în cunoștință sau socotire defectuasă asupra rezultatului ilicit, căci altfel făptuitorul s'ar putea manifesta pentru un rezultat licit și nu mai poate fi vorba de un act de executare al unei infracțiuni. Deci se cere manifestarea prin dol sau culpă.

Orice infracțiune se compune din cel puțin un act de executare.

Intr'adevăr, infracțiunea fiind fapt pedepsibil, iar imaginea ei intelectuală sau actele preparatorii nepedepsindu-se din lipsa necesității de apărare sau echivocul direcției către ilicit, se cere o manifestare îndreptată în mod neechivoc, cu dol sau culpă, asupra obiectului infracțiunii, deci un act de executare.

Când pentru desăvârșirea unei infracțiuni se fac două sau mai multe acte de executare, *ultimul act de executare e acela prin care se face tot ce e necesar și suficient spre a completa infracțiunea cu toate elementele cerute de lege pentru existența ei, înlăturând toate cauzele cari s'ar opune la aceasta, cunoscute infractorului.*

Știm că pentru a exista dol sau culpă, făptuitorul trebuie să fie conștient de manifestările sale, cari modifică ceva în lumea exterioară. Dar a modifica ceva în lumea exterioară înseamnă a înlătura cauzele cari se

opun la acea modificare, ¹⁾ deci infractorul trebuie să fie conștient de aceste cauze pentru a exista dol sau culpă, deci act de executare.

După ce a înlăturat toate cauzele cunoscute, un nou act de executare ar trebui exercitat, ori asupra unei cauze cunoscute care e deja înlăturată, ori asupra unei cauze necunoscute, și atunci, nu mai există dol sau culpă, deci nici act de executare util unei infracțiuni.

Prin urmare, actul de executare prin care s'a înlăturat toate cauzele cari împiedicau completarea infracțiunii cu toate elementele ei, cauze cunoscute infractorului, e ultimul.

Corolar: Când s'a efectuat ultimul act de executare, infracțiunea e săvârșită.

Căci infractorul a făcut tot ce e necesar și suficient pentru a desăvârși infracțiunea, dacă n'ar lucra împotriva cauze necunoscute, până în momentul ultimului act de executare. El a fixat în fapt tot conținutul elementului subiectiv.

Tentativa sau încercarea de a desăvârși o infracțiune, este îndeplinirea a cel puțin unui act de executare cu împiedecarea a cel puțin ultimului act de executare, dintr'o cauză independentă de voința făptuitorului.

Intr'adevăr, când tentativa e fapt pedepsibil, ca atare se cere să existe cel puțin un act de executare.

Ultimul act de executare trebuie neapărat împiedecat dintr'o cauză independentă de voința infractorului, căci altfel ori îl execută și infracțiunea se săvârșește, ori îl împiedecă făptuitorul din propria lui voință și atunci n'a mai perseverat în încercarea de a desăvârși infracțiunea.

Desistarea voluntară e îndeplinirea a cel puțin unui act de executare, cu împiedecarea a cel puțin ultimului act de executare prin libera voință a făptuitorului.

Îndeplinirea a cel puțin unui act de executare e necesară, căci în lipsa lui știm că nu există act pedepsibil și desistarea nu interesează.

Ultimul act de executare trebuie neapărat să fie împiedecat prin libera voință a făptuitorului, căci altminteri ori îl îndeplinește și infracțiunea se săvârșește, ori e împiedecat a-l îndeplini dintr'o cauză independentă de voința lui și avem tentativa.

Consumarea unei infracțiuni e completarea, prin ultimul act de executare, a tuturor elementelor cerute de lege pentru existența infracțiunii.

Intr'adevăr, de nu s'ar completa toate ele-

¹⁾ Nu e necesar ca infractorul să cunoască și efectul ilicit al înlăturării acestor cauze, decât pentru dol.

mentele cerute de lege, ar mai rămâne ceva de îndeplinit pentru ca faptul să ia pedeapsa infracțiunii desăvârșite. Aceasta ar însemna că făptuitorul s'a oprit din propria voință ori dintr'o cauză independentă de voința lui, ceea ce ar constitui alte forme, tentativa ori desistarea. Ar mai putea însemna că faptuitorul a făcut ultimul act de executare prin care a înlăturat numai cauzele cunoscute, dar n'a putut înlătura cauzele necunoscute lui, cari au lucrat la nerealizarea tuturor elementelor infracțiunii, ceea ce constituie iarăși alte forme de infracțiune.

Îndeplinirea ultimului element al infracțiunii constituind o schimbare în lumea exterioară infractorului, ce poartă asupra obiectului infracțiunii și e legată în mod neechivoc de activitatea lui, urmează că e mijlocită printr'un act de executare, care e ultimul, deoarece completează elementele cerute de lege pentru pedepsirea infracțiunii.

Se poate ca cineva să fi efectuat ultimul act de executare, suficient pentru a consuma infracțiunea dacă n'ar interveni o cauză străină.

Față de sfârșitul ultimului act de executare, această cauză poate fi posterioară, sau anterioară.

Infracțiunea săvârșită dar neisbutită este aceea la care s'a îndeplinit ultimul act de executare, dar nu s'au realizat toate elementele cerute de lege pentru aceea infracțiune dintr'o cauză posterioară ultimului act de executare.

Intr'adevăr, prin îndeplinirea ultimului act de executare, știm că infracțiunea e săvârșită.

Prin neîndeplinirea tuturor elementelor cerute de lege pentru existența acelei infracțiuni, ea rămâne neisbutită.

Cauza neisbutirii infracțiunii trebuie să fie posterioară ultimului act de executare prin definiție.

Infractorul face neechivocă intenția sa, copiiind și fixând palpabil în fapt, conținutul elementului subiectiv, prin acte de executare. Acestea justifică nevoia de apărare prin pedeapsă, care e moneda ce reprezintă reacțiunea ripostei.

Infracțiunea neconsumabilă (zisă imposibilă) e aceea la care s'a îndeplinit ultimul act de executare dar nu s'au realizat toate elementele cerute de lege pentru aceea infracțiune, dintr'o cauză anterioară ultimului act de executare, necunoscută făptuitorului.

Prin îndeplinirea ultimului act de executare, infracțiunea e săvârșită.

Prin neîndeplinirea tuturor elementelor ce-

rute de lege pentru existența infracțiunii, ea rămâne neconsumată.

Cauza neisbutirii infracțiunii trebuie să fie anterioară ultimului act de executare prin definiție.

De câte ori cauza ce lucrează anterior ultimului act de executare la neconsumarea infracțiunii nu e cunoscută de făptuitor, infracțiunea e neconsumabilă. Intr'adevăr infractorul îndeplinind ultimul act de executare, a făcut tot ce e necesar și suficient pentru a întruni toate elementele infracțiunii, prin înlăturarea tuturor piedicilor cunoscute lui, care despărțeau de momentul consumativ. Necunoscând cauza care lucrează la neconsumare, făptuitorul nu se poate manifesta asupra ei prin dol sau culpă, deci n'o înlătură și atunci ori cauza dispăre singură și nu mai împiedică, ori lucrează singură și infracțiunea rămâne neconsumabilă prin actele de executare ale făptuitorului. Cauza care împiedică consumarea trebuie să fi fost necunoscută făptuitorului, căci de ar fi cunoscut-o, înseamnă că n'a înlăturat-o, fie din propria voință, fie dintr'o cauză independentă de voința lui, ceea ce ar constitui desistare voluntară sau tentativă. *)

VICTOR I. PERIȚEANU

Judecător supleant la Trib. Ilfov

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 3 Iunie 1931

Președinția D-Jui D. FLORESCU, Consilier

Elena Lt. col. Rambola prin avocat M. Antoniadă cu R. M.

Șain și a. prin av. Em. Pantazi

Decizia No. 1465

Risipitor. Curatelă. Publicitate. Forme. Publicarea hotărârii în întregime.

Publicarea hotărârii prevăzute de art. 447 c. civ. constituie o formalitate esențială și numai după ce ea a fost cu totul îndeplinită, punerea sub interdicțiune sau sub consiliu și va produce efectul și deveni opozabile terților.

Această cerință a legii nu este satisfăcută decât prin publicarea hotărârii în întregime, căci atunci când legiuitorul a crezut că pentru gravitatea unei dispozițiuni luate și pentru nevoia publicității comportate de ea, poate fi de ajuns publicarea numai a unui extract — a prevăzut-o expres.

Curtea, deliberând,

Asupra recursului făcut de către Elena Lt. Col. Gh. Rambola, cu autorizația soțului ei Lt.-col. Gs. Rambola, Hortensia Walter cu autorizația soțului Ioan Walter și Maior Lucian Lăzărescu, în contra deciziunii civile no. 148 din 1929, a Curții de apel București s. II-a.

*) Aplicațiunea acestor formule la cazuri concrete o vom face într'un viitor articol.

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

„I. Violarea art. 458 și 459 c. civ. Violarea art. 447 cod. civ. și greșita lui aplicare într-o materie pe care el nu o reglementează. Omisiunea esențială.

„Curtea de apel adoptând în totul motivele din sentința Tribunalului ne respinge acțiunea pentru constatarea inexistenței și anularea vânzării încheiate fără asistența Consiliului judiciar de părintele nostru, pe motiv că sentința prin care el fusese pus sub consiliu judiciar nu ar fi opozabilă terților pentru că nu a fost publicată în Mon. Of., ci numai într'un extract care se constată că nu cuprindea decât dispozitivul, însă acesta întreg. Pentru a da această soluțiune, instanțele de fond se întemeiază pe dispoz. art. 447 c. civ., care dispune că hotărîrea care va pronunța interdicția sau numirea unui consiliu va fi, după stăruința reclamantului, scoasă afară, înscrisă în registru, așiptă în sala Tribunalului și publicată în Mon. Of. Instanțele de fond se mai referă și la art. 459 care prevede că cererea pentru consiliu judiciar va fi cercetată și judecată în acelaș chip ca cererea de interdicție. Argumentarea instanțelor de fond, care se reduce la cele arătate mai sus, violează ambele texte pe care ea se întemeiază. În adevăr, ambele instanțe de fond nu au voit să țină seamă de faptul că din comparația art. 445 și 458 c. civ. rezultă că în legislația noastră sunt două feluri de consilii judiciare: unul prevăzut de art. 445, care se dă de tribunal ca o soluție subsidiară asupra unei cereri de interdicție, în cazul când găsind că nu este locul în interdicție tribunalul este autorizat de lege ca, după împrejurări, să ordone ca pârâtul să nu mai poată pleda, să nu se mai poată obliga, împrumuța, etc., fără asistența unui consiliu pe care îl numește din oficiu; și un al doilea fel de consiliu, singurul pe care legea îl numește consiliu judiciar, care se dă risipitorilor. Aceste două feluri de consilii, ambele chemate a completa capacitatea, au în legislația noastră deosebiri fundamentale. Primul e dat acelor cari sunt slabi de minte, dar slăbiciunea lor mintală nu este suficientă pentru a justifica interdicția, al doilea este dat risipitorilor. Originea lor deosebită a făcut ca și reglementarea lor să fie deosebită. Art. 477 reglementează numai publicarea sentinței în materie de interdicție și de consiliu subsidiar ei, pe când publicarea sentinței în materie de consiliu judiciar al risipitorilor este reglementată de alt text, anume de art. 458, care prevede numai că „o asemenea oprire (de a se pleda, înstrăina, etc.) se va publica“, fără a mai reproduce dispozițiile art. 447 care prevedea publicarea sentinței. La consiliul judiciar al risipitorilor se publică oprirea, iar nu sentința. Deosebirea de organizare a publicității este foarte logică: Consiliul judiciar al risipitorilor nu se poate institui decât pentru prodigialitate, astfel că terții luând cunoștință de dispozitivul sentinței, cunosc în acelaș timp și motivele ei, pe când interdicția sau consiliul subsidiar ei, pot fi date pentru o varietate infinită de slăbiciuni mintale. Am prezentat Curții această deosebire de reglementare a celor două feluri de consilii ca un motiv nou de apel pe care nu-l adusesem înaintea Tribunalului; Curtea omite însă a-l examina și mărgininduse a adopta motivele din sentința tribunalului săvârșeste o omisiune care este esențială, căci dacă ar fi examinat motivul nostru ar fi dat desigur altă soluție pricei. Modul cum am fost judecați de Curte, constiutue și o violare a textului art. 459, căci s'a admis la el cerința de a publica sentința pe când textul cere să se publice numai oprirea. Art. 459 este violat și din alt punct de vedere: textul prevede că cererea de consiliu judiciar trebuie cercetată și judecată în acelaș chip ca cererea de interdicție. Textul nu spune că ea trebuie să fie și publicată în acelaș chip, și aceasta tocmai pentru că în materie de consiliu judiciar al risipitorilor, legea organizase publicarea numai a simplei opriri. Curtea aplică acest articol ca și cum el ar fi spus că și publicarea trebuie să se facă după normele sen-

tințelor de interdicție. Este deci o violare fățișă a art. 459, căci Curtea a crezut că el trimite la publicitatea sentinței de interdicție, când de fapt el nu cuprinde o asemenea trimitere. Arătăm în sfârșit că chiar de ar fi fost trimitere la art. 447 din materia interdicției, totuși acest text nu prevede expres că sentința trebuie publicată în întregime. În lipsă de text expres, nu putem avea altă normă de interpretare de cât intenția legiuitorului și examinarea ei nu poate duce la altă concluzie decât că scopul publicității, chiar în materie de interdicție sau consiliu subsidiar ei, a fost ca terții să poată lua cunoștință de diminuarea capacității juridice. Acest scop este pe deplin satisfăcut prin publicarea dispozitivului sentinței, căci la ce ar putea interesa pe terți să cunoască pentru ce fel de slăbiciune mintală o persoană a fost pusă sub interdicție? Pe ei îi interesează numai faptul incapacității juridice și acest interes este pe deplin satisfăcut prin publicarea dispozitivului sentinței. Instanțele de fond au violat chiar deci și textul art. 447 pe care l-au crezut aplicabil în materia consiliului judiciar al risipitorilor, deși de fapt el nu era aplicabil în această materie. În acest chip instanțele de fond nu s'au mărginit numai să aplice greșit textul art. 447 în altă materie străină de aceea pe care el o reglementa, dar l-a și violat“.

Având în vedere deciziunea atacată în partea ce interesează în examinarea recursului și din care rezultă: că recurenții de azi: Elena G. Rambela și ceilalți au întentat acțiune în contra intimatei în recurs Rașela M. Șain cu autorizația soțului Martin Șain, cerând să se constate fără ființă contractul de vânzare aut. de trib. Ilfov s. not. sub no. 6909 din 1916, prin care părintele recurenților, defunctul Lucian Al. Lăzărescu, a vândut către A. Goldblat — azi decedat și reprezentat prin intimata Rifea Schoems — un imobil situat în București și prin consecință să fie obligată Rașela Șain, care deține acei mobil prin cumpărare dela A. Goldblat, în baza unui act autentic din 1920, să i-l lase în plină proprietate și posesiune; că această acțiune recurenții o întemeiau pe motivul că Lucian Lăzărescu a fost pus sub consiliul judiciar ca prodig, prin sentința Tribunalului Ilfov s. II, no. 5 din 28 Ianuarie 1885 și că el a vândut în 1916 imobilul către A. Goldblat fără asistența consiliului judiciar; că tribunalul Ilfov s. III ca primă instanță a respins acțiunea, iar Curtea de apel București s. II, prin deciziunea atacată cu recurs, a menținut sentința Tribunalului în baza motivelor cuprinse în ea și pe cari Curtea de apel le-a adoptat în totul.

Având în vedere că tribunalul a respins acțiunea recurenților pe motivul că sentința de punere sub consiliu judiciar a fost publicată numai în extract în Mon. Of. (no. 238 din 1 Februarie 1885), iar nu în întregime; că pentru a ajunge la concluziunea că era necesară publicarea în întregime a acelei sentințe, tribunalul a ată în drept că prin art. 448 c. civ. dispunându-se că atât interdicția cât și punerea sub consiliu judiciar își produce efectul din ziua publicării sentinței, această publicitate constiue o formalitate esențială, a cărei neobservare duce virtual nulitatea; că prin art. 447 c. civ., prevăzându-se obligațiunea părții interesate de a publica sentința, prin aceasta nu se poate înțelege numai publicarea unui rezumat al dispozitivului, ci a sentinței în întregime, pentru ca terțele persoane să ia cunoștință de motivele ce au determinat punerea sub consiliu judiciar și deci a stabili cauzele incapacității; că legiuitorul nu a făcut nici o distincțiune între cauzele cari determină punerea sub consiliu judiciar, pentru că în toate cazurile dispune a

se urma conform prevederilor art. 447 c. civ., referitoare la punerea sub interdicție, așa că publicarea opririi, de care vorbește art. 458 de sub cap. III consacrat Consiliului judiciar, trebuie a se face după aceleași norme ca și publicarea sentinței de interdicție, adică in extenso.

Având în vedere că prin motivul I de casare se critică soluțiunea instanțelor de fond, imputându-li-se violarea art. 458 și 459 c. civ. și violarea art. 447 cod. civ. și greșita lui aplicare într-o materie pe care el nu o reglementează, cum și omisiune esențială.

Că în dezvoltarea motivului de casare se susține: că în legislația noastră sunt două feluri distincte de consilii: unul prevăzut de art. 445 c. civ., pe care legea nu-l denumește judiciar și care se dă ca o soluțiune subsidiară atunci când motvul slăbiciunii de minte invocată pentru interdicție nu este suficient și un al doilea denumit de lege consiliu judiciar și care se dă numai risipitorilor; că publicitatea reglementată prin art. 447, care vorbește de publicarea chiar a hotărârii se aplică numai în materie de interdicție și de consiliu prevăzut de art. 445 c. civ., pe când publicitatea în materie de consiliu judiciar al risipitorilor este reglementată de art. 458 c. civ., care dispune că trebuie să se publice nu hotărârea, ci numai „oprirea” prevăzută prin acest text; că această distincțiune de instituții și sisteme de publicare, recurenții pretind că au invocat-o înaintea Curții de fond și aceasta modificându-o, a comis o omisiune esențială.

Că violarea art. 459 c. civ. pretind recurenții că s'a comis prin faptul că deși acest text prevede față de interdicție o identitate de procedare numai în ce privește cercetarea și judecarea cererii de consiliu judiciar, totuși instanța de fond arată că și în ce privește publicarea trebuie să se procedeze ca la interdicție; că în fine, — mai pretind recurenții — că chiar dacă sistemul de publicitate prevăzut prin art. 447 pentru interdicție și consiliul subsidiar ei, s'ar aplica și în cazul consiliului judiciar instituit pentru prodigi, totuși soluția instanței de fond e greșită, pentru că acest text de lege vorbește de publicarea hotărârii, dar nu impune o publicare integrală a ei, ceiace nu este nevoie, pentru că o publicare numai a dispozitivului satisface la fel scopul urmărit de lege de a se aduce la cunoștința terților incapacitatea celui pus sub interdicție, sau consiliu judiciar.

Având în vedere că art. 447 c. civ. prevede că hotărârea Curții de apel sau a tribunalului de primă instanță, care va pronunța interdicțiunea sau numirea unui consiliu va fi după stăruința reclamanților scoasă afară, comunicată părților și înscrisă în registre și că în termen de 10 zile va fi afișată în sala audienței, precum și publicată prin Monitor.

Având în vedere că publicarea hotărârii prevăzută prin acest text, constituie o formalitate esențială și numai după ce ea a fost îndeplinită, punerea sub interdicție sau sub consiliu, își va produce efectul și devine opozabilă terților.

Că această cerință a legii nu este satisfăcută decât prin publicarea hotărârii în întregime, căci atunci când legiuitorul a crezut că pentru gravitatea unei dispozițiuni luate și pentru dovada publicității comportată de ea, poate fi de ajuns publicarea numai a unui extract al hotărârii sau actului respectiv — ceiace evident reprezintă un mijloc de înștiințare și avertizare terților mai puțin eficace decât publicarea integrală — a prevăzut-o expres.

Considerând că deși art. 458 c. civ., care tratează

despre instituirea consiliului judiciar, nu prevede altceva în ceiace privește publicitatea măsurii de punere sub consiliu judiciar, decât că „asemenea oprire se va publica”, nimica, încă, nu îndrituiește a se deduce că prin această dispozițiune legiuitorul ar fi înțeles un alt mijloc de publicațiune, decât acela pe care l-a prevăzut pentru interdicție și pentru numirea de simplu consiliu.

Că dinpofrivă, faptul că pentru condițiunile privitoare la persoanele, cari pot cere punerea sub consiliu judiciar și la modul în care trebuie cercetate și judecate aceste cereri, legiuitorul prin art. 459 c. civ. s'a referit la procedura prescrisă în caz de interdicție, acest fapt este de natură a învedera că și pentru publicarea punerii sub consiliu judiciar a înțeles să se refere tot la sistemul urmat pentru interdicție, mai ales că prodigalitatea, care conduce la instituirea de consiliu judiciar, fiind o stare care nu se afirmă în modul manifest, în care de obicei se afirmă cauzele ce conduc la punerea sub interdicție, este firesc ca mijloacele pentru înștiințarea terților să aibă și în acest caz cel puțin aceiași eficacitate și întindere.

Că această fiind sensul și întinderea de aplicațiune a art. 447, 458 și 459 c. civ., urmează că susținerile contrarii cuprinse în motivul I de casare sunt neintemeiate.

Văzând motivul II de casare în cuprinderea următoare:

II. „Violarea art. 735 al. II pr. civ. și omisiune esențială.

„Am arătat că în ce privește consiliul judiciar al risipitorilor neexistând un text corespunzător art. 448 care prevede că pronunțarea interdicției sau a consiliului judiciar subsidiar ei nu au efect decât din ziua publicării hotărârii, urmează că lipsa publicării opririi, de a contracta prevăzută de art. 458, are să fie judecată după regulile generale ale nulității inserate în art. 735 al. 2 pr. civ., conform cărora călcarea formei nu constituie nulitate decât dacă ea a pricinuit părții care o invoacă, o vătămare pe care nu o poate îndrepta decât anulând actul. În cazul nostru, intimații trebuiau deci să dovedească că publicarea numai a dispozitivului sentinței le-a cauzat o vătămare. Nefăcând această dovadă, lipsa publicării întregii sentințe (în ipoteza că ea ar fi fost cerută de lege) nu avea nicio sancțiune și nu putea duce la considerare ca nulă și neopozabilă a sentinței de punere sub consiliu judiciar. Curtea omite a se pronunța asupra acestei apărări din care făcusem un motiv special de apel și se mărginește a-si însuși motivele din sentința Trib., care nu a discutat această apărare a noastră, rămasă astfel nejudecată. Omisiunea este esențială, căci examinarea cesiunii din acest punct de vedere ar fi dus cu siguranță la altă soluție a pricinii. Pe lângă această omisiune esențială, soluția dată cuprinde și violarea art. 735 al. 2 pr. civilă, pusă în evidență prin cele arătate mai sus”.

Având în vedere că recurenții pretind că înaintea Curții de fond au susținut: că întrucât în materie de consiliu judiciar, nu există un text corespunzător art. 448 c. civ., care prevede că pronunțarea interdicției nu are efect decât din ziua publicării hotărârii, urmează de aci că nepublicarea măsurii de punere sub consiliu judiciar, trebuie privită și judecată în cadrul regulilor generale ale nulităților prevăzute de art. 735 al. 2 pr. civ. și deci conform acestui text recurenții erau datorii a dovedi că publicarea numai în extract a hotărârii de punere sub consiliu judiciar le-a cauzat o vătămare.

Că acest mijloc de apărare rămânând nediscutat de Curtea de fond, recurenții pretind azi prin motivul II

de casare, că prin aceasta s'a comis o omisiune esențială și s'a violat art. 735 al. 2 pr. civ.

Considerând că este constant în drept că dispozițiunea din art. 448 c. civ., după care pronunțarea interdicțiunii sau a numirii consiliului își produce efectele din ziua în care s'a publicat hotărârea, se aplică de o potrivă și în materie de instituire de consiliu judiciar.

Că, deci, premisa pe care se sprijină obiecțiunea ridicată de racurenți, fiind inexactă în drept, urmează că chiar dacă ea nu ar fi fost examinată de Curtea de fond — ceiace de altfel iarăși este inexact pentru că o discutare a acestei chestiuni o făcuse tribunalul care invocase tocmai art. 448 c. civ. — totuși omisiunea nu este esențială.

Că în consecință, motivul II de casare, fiind independent de orice alte considerații ce s'ar putea face cu privire la exactitatea susținerilor ce le cuprinde, neîntemeiat, recursul cată a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

NOTA. — Chestiunea de drept soluționată prin deciziunea de mai sus a Curții de Casație s. I, era de a se ști dacă, sub raportul formelor de publicitate, normele din materia interdicțiunii au a-și găsi aplicațiunea și în materia consiliului judiciar pentru prodigalitate. În teoria recurenților, codul nostru civil ar cunoaște — și reglementa — două categorii de consilii judiciale. O primă categorie — consiliul judiciar, soluțiune subsidiară asupra unei cereri de interdicțiune — în care formalitățile de publicitate ar fi acelea prevăzute de art. 447 c. civ. O a doua categorie — consiliul judiciar pentru prodigalitate — în care caracterul sau limita formalităților de publicitate ar trebui căutate nu în art. 447 c. civ. care vorbește despre „publicarea (hotărârei) în Monitorul Oficial” ci în art. 458 c. civ., care dispune că „oprirea (de a face anumite acte) se va publica”.

După cum s'a relevat și cu ocazia discuțiilor urmate înaintea Inaltei Curți, chestiunea nu mai prezintă astăzi decât un interes doctrinal. Sub influența soluțiunilor jurisprudențiale — asupra cărora vom reveni imediat — practica s'a stabilit, începând din anul 1897, în sensul ca publicarea hotărârilor de punere sub consiliu judiciar să se facă în extenso. Speța dedusă în judecată se referea la o măsură luată în 1855. Astăzi, dificultatea de drept nu mai există. E o problemă de care instanțele noastre judecătorești nu vor mai avea probabil ocaziunea a se ocupa.

În rigoarea principiilor, soluțiunea dată de Inalta Curtea ar putea fi totuși discutată. E incontestabil că formalitățile de publicitate din materia interdicțiunii au a se aplica și în materia consiliului judiciar pentru prodigalitate. Distincțiunea ce se încercă a se face între cele două categorii sau cele două aspecte ale instituțiunii consiliului judiciar, nu se poate susține. Din moment ce art. 459 c. civ., prevede pentru punerea sub consiliu judiciar pentru risipă aceiaș procedură ca pentru interdicțiune și întrucât art. 458 c. civ. și nici un alt text nu conțin vreo dispozițiune derogatorie, ni se pare incontestabil că formelle de publicitate vor fi și ele, în materie de consiliu judiciar pentru prodigalitate, tot formelle pe care codul civil le edictează pentru interdicțiune.

Întrebarea e însă dacă în materie de interdicțiune publicarea hotărârei trebuie să se facă într'adevăr în extenso sau dacă nu ar fi suficientă și publicarea în extras. Textul nu dispune nimic. În lipsa oricărei precizări, instanțele judecătorești au hotărât — și Inalta

Curte a reluat această idee — că cerința de publicare nu ar fi satisfăcută decât prin publicarea hotărârei în întregime, căci atunci când legiuitorul a crezut că pentru gravitatea unei dispozițiuni luate și pentru nevoia publicității comportate de ea, poate fi de ajuns numai publicarea unui extract al hotărârei sau actului respectiv, ceea ce evident reprezintă un mijloc de înștiințare și avertizare a terților mai puțin eficace decât publicarea integrală, a prevăzut-o expres. Argumentarea nu ni se pare însă convingătoare. Din moment ce textul nu precizează, ar trebui să se hotărască că publicarea se va face în întregime sau în extras, după cum una sau cealaltă dintre aceste modalități ar satisface scopul legiuitorului. Or, dacă e incontestabil că publicarea în extenso este recomandabilă, nu se poate totuși susține, tocmai prin raport la scopul urmărit de legiuitor, că publicarea în extras nu ar fi și ea suficientă. Scopul publicării este într'adevăr ca terțele persoane să fie încunoștiințate despre modificarea de capacitate survenită în persoana aceluia pus sub interdicțiune. Spre deosebire de legiuitorul francez, legiuitorul nostru a înțeles să nu dea eficacitate hotărârilor de punere sub interdicțiune — ca și de punere sub consiliu judiciar — decât din momentul când terții vor fi avut, principial, posibilitatea de a lua cunoștință de ele. Desgur însă că, din acest punct de vedere, nu se vede rațiunea unei publicări în extenso. Ceea ce interesează pe terți este schimbarea survenită, iar nu cauzele schimbării. Aducând la cunoștință diminuarea de capacitate, hotărârea de punere sub interdicție ar trebui să poată fi publicată, cu aceeaș eficacitate, și în extract fiindcă — încă odată — consecințele diminuării de capacitate fiind aceleaș, indiferent de cauze, ceea ce interesează — sau trebuie să intereseze — este soluțiunea și nu motivele.

Am arătat însă că jurisprudența tribunalelor noastre este diferită. Se decide astăzi în mod constant că hotărârile de punere sub consiliu judiciar pentru prodigalitate trebuie publicate în întregime „consiliul judiciar pentru cauză de prodigalitate neproducându-și efectele de cât din ziua de când s'a publicat în Monitorul Oficial, hotărârea în întregul ei, căci când legea cere să se publice un extract al sentinței, are grija să o spună. (Trib. Ilfov s. com., 28 Mai 1897, sub președinția d. lui Oscar Niculescu, *Curierul Judiciar* 1897, pag. 355). Instanțele de fond sunt de acord asupra acestei chestiuni cu Inalta Curte. (Trib. Ilfov I, 12 Decembrie 1897, *Dreptul* 1899, pag. 148; Cas. I, 14 Noembrie 1908, B. 1908, pag. 1835; Cf. C. Buc. I, 26 Ianuarie 1900, *Dreptul* 1900, pag. 285). Publicarea hotărârei de punere sub consiliu judiciar pentru cauză de prodigalitate ar a se face deci în extenso. Securitatea terților, — singurul element care trebuie avut în vedere — nu reclama însă — credem — această soluțiune. Publicarea în extract ar fi trebuit recunoscută și ea ca eficace.

EUGEN BARASCH
Avocat

CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI SECȚIA IV-a

Audiența dela 22 Martie 1933

Sub Președinția D-lui N. RADOVICI, Președinte
Deciziune Comercială No. 2324

Faliment. Art. 697 c. com. Scopul și caracterul instanței angajată conform acestui articol. Creditorul denunțator nu este parte. Admisibilitatea ape-

lului acestuia în caz de respingerea cererii denunțatoare.

Atât din textul art. 697 c. com. cât și din spiritul și scopul urmărit prin dispozițiile acestui articol, rezultă că legiuitorul n'a pus la dispoziția creditorilor decât dreptul de a face denunțul. După ce acesta a fost făcut, în condițiile prescrise de lege, creditorului denunțator nu-i mai aparține și dreptul de a urmări triumful cererii sale. Asupra oportunității și despre temeinicia cererii denunțatoare, singur Tribunalul are dreptul să se pronunțe de a da ori nu curs denunțului, creditorul neavând nici dreptul și nici mijlocul de a obliga Tribunalul să facă altfel.

Astfel fiind, creditorul denunțator nefiind „parte” într-o astfel de instanță el nu poate face apel împotriva încheierii Tribunalului prin care ori nu s'a dat curs denunțului, ori a fost respins ca neîntemeiat.

Apelant Dr. S. Feldman prin av. Velescu; intimat H. Stein ș. a. prin av. Stelian Ionescu.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Dr. S. Feldman, în contra jurnalului cu Nr. 1695 din 20 Ianuarie 1933 al Tribunalului Ilfov, secția I comercială, prin care menționatul Tribunal i-a respins cererea de a declara în stare de faliment pe defunctul comerciant Isac Stein, reprezentat prin moștenitorii săi Ing. Hary Stein, Aurel Stein, Albert Stein, Victor Stein, Mișu Stein, David Stein, Sofia M. Iancu, Olga Cohn și Lucia Stein.

Având în vedere actele și lucrările dela dosar, precum și susținerile părților.

Având în vedere că din examinarea tuturor acestora se constată în fapt că Dr. S. Feldman, domiciliat în București, str. Sfinților 47 și Sami Marcus, domiciliat în str. Sft. Ștefan Nr. 26, au cerut prin petiția înregistrată la Nr. 1033 din 10 Ianuarie 1933, ca în conformitate cu art. 697 cod. com., să se constate că defunctul Isac Stein a comis fraude pentru a prejudicia pe creditorii săi, și în consecință să se declare în stare de faliment pe defunctul comerciant Isac Stein (patrimoniul), reprezentat prin moștenitorii săi, arătați în petițiunea mai sus indicată; că Tribunalul luând în seamă temeiul legii pe baza căruia îi era adresată cererea de mai sus, a scotit-o ca o denunțare așa cum o califică art. 697 cod. comercial, asemenea cerere și ca urmare a supus pe denunțatori la darea unei cauțiuni, și apoi procedând la cererea denunțului, a respins cererea ca inadmisibilă pentru motivele indicate în jurnalul apelat.

Contra acestei dispoziții s'a făcut apel de către creditorul Dr. S. Feldman, cerând ca, pentru considerațiunea din apel să se decidă declararea în stare de faliment, iar intimat H. Stein ridică incidentul de inadmisibilitate a apelului, arătând că creditorul denunțator conform art. 697 cod. com. nu este „parte” în instanță ce se angajează conf. art. 697 cod. com., de unde rezultă că nefiind parte, un asemenea creditor nu poate face nici apel în privința încheierii Tribunalului.

Considerând că din cele ce preced rezultă ca definitiv dobândită constatarea că Tribunalul comercial a fost investit pe baza dispozițiilor cuprinse în art. 697 cod. com., iar nu pe temeiul dispozițiilor cuprinse în art. 701 cod. com., conform cărora se declară falimentul prin sentința judecătorească, pronunțată fie după declarația falitului, fie după

cererea unuia sau mai multor creditori, fie chiar și din oficiu de către Tribunal.

Având în vedere că, prin dispozițiile cuprinse în art. 697 cod. com., se prevăd și se organizează măsurile ce Tribunalul le poate lua față de un comerciant înainte de a se fi cerut sau găsit că este locul ca el să fie declarat în stare de faliment. Aceste măsuri sunt menite ca pe de o parte să împiedice pe comerciant de a săvârși acte care pot prejudicia pe creditorii săi, iar pe de altă parte sunt preventive stărei de faliment.

Pentru atingerea acestui îndoit scop, legea prescrie că atunci când Tribunalul este încunostiințat de unul sau mai mulți creditori despre situațiunea dificilă a unui comerciant, relativ la comerțul său, și care înstrăinează în condițiuni dezavantajoase avutul său, va putea ordona prezentarea comerciantului în Camera de Consiliu și depunerea tot de o dată a registrelor, a bilanțului său comercial și a unei liste nominative de toți creditorii săi și de sumele creanțelor cu indicarea scadențelor respective.

Din această primă dispoziție rezultă că legea a lăsat cu totul la facultatea Tribunalului de a da ori nu curs denunțului (încunostiințării) ce i s'a făcut de către unul sau mai mulți creditori.

Din această constatare decurge că atunci când Tribunalul ar găsi că nu este locul să se dea curs denunțului, creditorul denunțator nu are nici dreptul și nici mijlocul de a obliga Tribunalul să facă altfel.

Urmează dispozițiunea după care Tribunalul este obligat să ordone ca creditorul denunțator să depună o cauțiune atunci când va găsi că este locul să păsească la cercetarea denunțului. Această cauțiune constituie asigurarea comerciantului denunțat că va avea posibilitatea de a se desdăuna în procesul de calomnie intentat de el, în cazul când Tribunalul va găsi nefondat denunțul creditorului.

În caz când arătările creditorilor cuprinse în denunț se găsesse întemeiate, sau când comerciantul denunțat, fără a arăta un just motiv, nu se înfățișează atunci Tribunalul va putea, dacă crede de cuviință, să numească, după importanța comerțului, pe unul sau mai mulți dintre creditorii săi, care în continuarea de aci înainte a comerțului — să-i verifice registrele și să-i supravegheze regularitatea operațiunilor.

Rezultă din aceste dispozițiuni că legiuitorul a lăsat, pentru a doua oară, la deplina facultate a Tribunalului de a da, ori nu, mai departe curs denunțului, chiar și atunci când se constată că el este întemeiat. Această evidențiază că nu-i aparține creditorului denunțator nici de această dată, dreptul de a obliga Tribunalul să meargă mai departe, atunci când el a găsit că nu este oportun să se avizeze la luarea măsurilor de control și supraveghere a comerciantului. De s'ar admite că există pentru creditorul denunțator dreptul și mijlocul de a se plânge împotriva atitudinii Tribunalului, s'ar ajunge la o obligație, iar nu la o facultate pentru Tribunal, ceea ce ar contrazice și ar desființa dispoziția categorică a legii.

În grija sa ca totdeauna comerciantul să nu fie turburat și vătămat în exercițiul comerțului său, prin denunțuri neserioase sau rău-voitoare, ori prin publicarea denunțurilor făcute pe baza art. 697 cod. com., legiuitorul a prescrie după cum s'a văzut, măsuri și pentru a face ca denunțatorii să-și ia răspunderea celor denunțate și pentru ca cercetarea temeiniciei denunțului să se facă cu toată discrețiunea pe care o reclamă situațiunea și bunul mers al comerțului celui denunțat.

Pentru atingerea acestui scop, a obligat pe creditor ca du-

pă cum s'a văzut să dea o cauțiune, iar pentru asigurarea discrețiunii a dispus ca cercetarea denunțului să se facă în Camera de Consiliu, unde comerciantul va fi chemat prin scrisoare închisă din partea președintelui Tribunalului respectiv. Legea prescrie numai regula după care trebuie să fie chemat comerciantul denunțat și nu dispune nimic cu privire la denunțator. Din această tăcere, ca și din grija pe care o poartă legiuitorul ca situația comerciantului să nu fie cu nimic influențată în rău din facerea și cercetarea denunțului, — care fiind socotit ca atare, nu poate creia pentru denunțator dreptul de a cere să fie și el neapărat chemat la cercetarea denunțului, — rezultă că această cercetare reclamă o procedură specială și mărginită strict numai la dispozițiile prescise de lege în această materie. Ca norme procedurale speciale, pe lângă felul chemării comerciantului și-a locului unde are să se cerceteze temeinicia denunțului, a mai prescis că Tribunalul este dator ca în cel mult 5 zile libere dela primirea denunțului să se pronunțe printr'o încheiere, care nu este supusă opoziției, — spre deosebire de ceace se dispune cu privire la hotărârile prin care Tribunalul respinge declarația de faliment cerută de unul sau mai mulți creditori, hotărâri oontra cărora legea, prin art. 944 cod. com., deschide calea opoziției și a apelului. Din această primă deosebire între încheierea prin care Tribunalul statuiază asupra cererei făcută de un creditor conform art. 697 cod. com. și între ceace hotărăște când un creditor a cerut declararea în stare de faliment, — rezultă că, încheierile date conform art. 697 cod. com., nu se pot cuprinde dispoziții cu caracter falimentar.

Încheierea Tribunalului dată conform art. 697 cod. com., este însă susceptibilă de apel în termen de trei zile dela pronunțare.

Dispoziția Tribunalului nu este executorie, Tribunalul poate însă să acorde execuția provizorie. Aceasta învederează din nou că încheierea Tribunalului nu poate cuprinde decât dispoziții privitoare la admiterea sau respingerea numbrei comisiei dintre creditori, întrucât dispozițiile ce le ia Tribunalul cu privire la declararea în stare de faliment, sunt deadreptul executorii, tot conform art. 944 cod. comercial.

Fiind astfel demonstrat că încheierea Tribunalului dată în baza art. 697 cod. comercial, nu poate cuprinde decât dispoziții privitoare la supravegherea și controlul exercițiului comerțului comerciantului denunțat, iar executarea dispozițiilor luate de Tribunal meputând avea loc decât numai în cazul când s'a admis instituirea controlului și a supravegherei comerciantului, urmează că posibilitatea de a se plânge împotriva unei asemenea dispoziții, nu poate fi recunoscută decât comerciantului pus sub control, căci numai el poate avea interesul să se apere de o astfel de tutelă.

Legea prescrie apoi că procedura privitoare la judecarea apelului va fi aceeași ca și la Tribunal. Că deci și în apel este vorba numai de chemarea debitorului, care se va face tot prin scrisoarea închisă din partea președintelui, iar cercetarea apelului trebuie să se facă tot în Camera de Consiliu. Se evidențiază astfel, că nu poate fi vorba decât numai de apelul comerciantului denunțat, apel care, după cum s'a demonstrat, nu poate avea ființă decât numai atunci când prin încheierea Tribunalului s'a dispus instituirea controlului de către creditori.

Că, deci, atât din textul legii, cât și din spiritul și scopul urmărit prin dispozițiile ei, rezultă că legiuitorul n'a pus la dispoziția creditorilor decât dreptul de a face denunțul. După ce el a fost făcut în condițiile prescise de lege, creditorului denunțator nu-i mai aparține și dreptul de a

mai urmări triumful cererei lui. Asupra oportunității sau despre temeinicia cererii denunțătoare singur Tribunalul are dreptul să se pronunțe fără să existe vre-o posibilitate de control, atunci când ori nu i s'a dat curs denunțării, ori a fost respinsă ca nefiind întemeiată.

Că, prin urmare, apelul introdus de creditorul denunțator contra încheierii Tribunalului, este inadmisibil și urmează să fie respins ca atare.

Pentru aceste motive,
Curtea, respinge etc.

(ss) N. Radovici, Ștefan P. Mihăileanu, I. Zenovie.

Grefier (ss) I. Rădulescu

TRIBUNALUL TREI SCAUNE

Audiența dela 13 Mai 1933

Președenția D lui GR. F. DUMITRESCU, Președinte
Klein Alexandru și alții dați în judecată pentru delictela
legea liniștei publice
Sentința Penală No. 1019

Infracțiune politică. Infracțiune socială. Deosebirea între ele și deosebirea de infracțiunea de drept comun. Competință. Art. 7, 8, 12, 17 legea liniștei publice.

Infracțiunea politică are un caracter anti-guvernamental. Infracțiunea socială are un caracter antisocial, pentru că mijloacele de executare sunt cele teroriste și pentru că lovesc în însuși baza civilizației, care se sprijină pe însuși respectul vieții umane și al proprietății.

În deosebire de elementele de constituire ale unei infracțiuni de drept comun, infracțiunea prevăzută la legea liniștei publice nu mai cere actul material de execuție sau un început de execuție, ci este de ajuns simpla discutare a mijloacelor, prepararea mijloacelor la cari sunt nevoii a recurge infractorii pentru săvârșirea acestui delict.

Tribunalul.

Având în vedere rechizitoriul Parchetului Tribunalului Trei Scaune no. 2054 din 1933, din 28 Aprilie, prin care trimite în judecata acestui Tribunal pe acuzații arestați Feher Dezideriu, Imreh Eugen, Lazăr Mihai și Klein Alexandru, toți majori, domiciliați în Sft. Gheorghe, pentru că în noaptea de 26-27 Aprilie a. c. au răspândit și au păstrat manifeste comuniste cuprinzând revendicații la crime contra formei de guvernământ și siguranței Statului. Fapte prevăzute și penate de art. 2 al. c. legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice, din 1933, combinat cu art. 7 și 8 combinate și cu art. 70 cod. pen. Extinzând rechizitorul în ședința dela 4 Mai 1933, contra lui Imreh Eugen și pentru art. 12 aceiaș lege.

Având în vedere instrucția orală înaintea Tribunalului, interogatoriile acuzaților, mărturiile martorilor, apărarea acuzaților prin domnii avocați Romulus și Radu Olteanu, cum și cuprinsul incendiar al manifestelor și broșurilor găsite asupra lor și constatate toate acestea prin osebit proces verbal, tribunalul constată în fapt și drept următoarele:

Comitetul revoluționar regional no. II al partidului comunist din România, în vederea zilei de 1 Mai 1933, a luat măsurile necesare, cu prilejul acestei zile, ca toată muncitorimea dela sate și orașe să iasă în stradă, să fie adunări, să organizeze demonstrații.

Pentru ajungerea acestui scop au luat măsurile necesare din timp și au tipărit diferite manifeste și broșuri, scrise în limba ungurească și traduse în limba română de expertul

numit de tribunal, profesorul secundar Andrassy Teodor, altele din ele traduse pe verso și în românește, pentru a fi împărțite în mod clandestin printre săteni și muncitori dela sate și orașe și prin cari scrieri și imprimate în rezumat arată traiul ce domnește în patria bolșevică a Rusiei sovietice de 160 milioane și îi îndeamnă ca pe calea revoluției să schimbe forma de guvernământ a Statului român, să nu plătească dările către Stat, iar pe soldați îi îndeamnă la ne-supunere față de șefii lor, sfătuindu-i ca atunci când vor fi aduși pentru a reprimă întrunirile lor, să refuze ordinele date și atașându-se lor, să lupte contra ofițerilor, cari nu sunt decât niște călăi, etc.

De asemenea le arată modul cum să se organizeze și să formeze nucleee comuniste, în cazărmi și multe alte îndemnuri incendiare care tind la schimbarea ordinii în Stat și ordinii sociale după principiile bolșevice. Odată tipărite aceste manifeste și broșuri atâtătoare la răsvrătirea și intervertirea claselor sociale, au fost trimse în diferite părți ale țării prin organele lor clandestine spre a fi împrăștiate în mod secret și cetățenilor acestui oraș. Și în adevăr, în seara zilei de 26 spre 27 Aprilie a. c. în mod întâmplător sergentul de stradă Negoiu Nicolae a prins în flagrant delict la orele 9 seara, pe acuzatul Feher Dezideriu pe când arunca manifeste în curtea locuitorului din Str. Eminescu No. 32, care l'a arestat și dus cu stocul de manifeste ce-l avea asupra lui la poliție, unde s'a și început cercetările de comisarul Bujor, și numai atunci după relațiile date de acest acuzat, au luat imediat măsurile de rigoare pentru a prinde și pe ceilalți acuzați cari erau destinați a distribui asemenea manifeste și broșuri în alte direcții ale orașului și anume dela orele 11 noaptea înainte, spre a nu fi văzuți de nimeni și surprinși de cineva. Imediat se trimet agenții Macovei și Diimitrie Negrea la acuzații Klein, Imreh Eugen și Lazăr Mihai, cari până la orele 12.30 noaptea sunt aduși cu toții la poliție și cercetați, așa fel că împărțirea manifestelor s'a făcut numai în str. Eminescu.

Din cercetările făcute la poliție și parchet, acuzatul Feher Dezideriu le menține în întregime și în fața tribunalului cu singura excepțiune că relativ la acuzatul Klein Alexe, revine și spune că nu s'a întâlnit cu el de loc, și nu i-a spus nimic, iar cele ce a declarat despre el că în seara zilei de 26 Aprilie că l'ar fi întâlnit în dreptul Hotelului Central și ar fi spus că împărțirea manifestelor să o facă după orele 11 noaptea, a spus-o că credea că și el are cunoștință de acest fapt întrucât știe că acum 6 ani a fost pedepsit de consiliul de război al corpului II armată, pentru răspândire de manifeste comuniste la 1 an închisoare ce a executat-o. Acest acuzat Feher Dezideriu, a mărturisit că stocul cu manifeste cu care a fost prins aruncându-le prin curțile locuitorilor îi au fost date de Imreh Eugen în atelierul ce-l are în curtea Hotelului Central, seara cam pela orele 7.30—8, de când a și plecat să le împartă. În drum spre executarea îndeplinirii misiunii ce și-a luat-o, s'a întâlnit cu acuzatul Lazăr Mihai, care i-a reproșat de ce a început împărțirea așa devreme și să se ducă acasă și să vie tocmai la orele 11, căci atunci vine și el și va face distribuția în cartierul muncitoresc al fabricii de țesut, Klingher.

După ce a vorbit, Feher Dezideriu s'a despărțit de el și s'a dus direct în strada Eminescu și a început împărțirea manifestelor.

II. Acuzatul Lazăr Mihai menține cele declarate la parchet că s'a întâlnit în adevăr cu Feher Dezideriu, a vorbit cu el chestiuni relative la meseria lor și că i-a spus că se duce la fabrica de țesut, însă nu să împartă manifeste, cum susține Feher Dezideriu, ci să-și ia soția de acolo, fiind lucrătoare. Când s'a întâlnit cu Feher Dezideriu, acesta i-a dat 2 manifeste din cele ce le împărțea el, pe care le-a luat și le-a băgat în mașina de gătit, dându-le foc. Și acestea sunt

resturile de scrum găsite în mașină la percheziția făcută la domiciliul său în noaptea de 26-27 Aprilie, la orele 12, de către agenții Macovei și Negrea și aflate azi pe masa tribunalului ca corp delict. De dus nu s'a dus să-și ia soția dela fabrică, fiindcă s'a dus la bodega Kusmann, după ce s'a despărțit de Feher Dezideriu, iar de aci s'a dus la pantofarul Pataki, unde a stat de vorbă cu lucrătorii lui în atelier până la orele 11 noaptea, când a plecat acasă. Agenții Macovei și Negrea căutându-l prima dată acasă, nu l'au găsit și numai a 2-aa oară, când i-a făcut și percheziție.

III. Acuzatul Imreh Eugen, cel mai pervers dintre toți, se pune pe tema negațiunii dela început, încă dela primele cercetări. Recunoaște însă, că a venit la el Feher Dezideriu, în după masa zilei de 26 Aprilie pentru a-i plăti o datorie în suma de 50 lei pentru că îi făcuse niște pantofi și l-a amânat pentru seara acelei zile, când venind la el a găsit acolo și pe fratele său Imreh Francisc, pe care l-a trimis acasă să vadă dacă soția lui e acolo, iar pe ucenicul din atelierul său, Lichtfuss, avusese grija a-l trimete mai înainte la comerciantul Balogh spre a face niște cumpărături de fier.

Așa că în acest moment, când erau numai ei doi, a înmănat stocul de manifeste lui Feher Dezideriu și acesta a și plecat a le răspândi și când s'a întâlnit și cu acuzatul Lazăr Mihai, despre care am vorbit mai sus și care a declarat că s'a dus la Kusman care are bodega vecină de imobilul unde își avea el atelierul.

În realitate, prezumția puternică e, că tot în acest moment, s'a dus și el la Imreh Eugen și și-a luat stocul cu manifeste ce trebuia să le împartă și pe care nu le-a putut împărți, deoarece simțiseră că sunt urmăriți și Feher Dezideriu e arestat. Și atunci, de-a și vârit în mașina de gătit și le-a dat foc, deoarece din recunoașterea a însuși acuzatului Lazăr Mihai, reese că le-a ars, însă el spune că erau numai 2, cele ce i le dăduse Feher Dezideriu, iar din mărturiile agenților ce au făcut percheziția la domiciliul lui, se vede că au fost un stoc întreg, căci mașina era înfundată.

Explicând acuzatul Lazăr că restul era gazete și soția lui făcuse focul cu ele, spre a încălzi mâncarea pentru copil.

Complectul tribunalului, verificând manifestele transformate în scrum prin ardere, a putut vedea pe diferite bucăți semnul steaua, pe altele secerea, ciocanul, iar pe altele 3—4 cuvinte care erau tocmai cuvintele din manifeste.

Așa că până aici totul este dovedit pe deplin și nu se poate contesta cu nimic. După ce am făcut această digresiune relativ la inculpații Dezideriu Feher și Mihai Lazăr, spre a da faptelor ordinea cronologică, trecem mai departe la acuzatul Imreh Eugen.

Deși el neagă totul, vin alte fapte care-l desmint pe deplin și din care reese limpede că el era agentul principal și depozitarul scrierilor criminale și pe care el la rândul său le împărțea spre distribuție și anume:

Primește dela Brașov prin taxatorul taxicoului ce face cursa Brașov-Sft. Gheorghe, anume Baici Imreh, în ziua de 28 Aprilie, un alt stoc de manifeste și broșuri, împachetate în cutia ce se găsește corp delict și căruia îi era adresate, care pachet după multe peripeții după cum arată martorii Foldes Anton, Baloga Alexandru și Cadar Ioan, ajunge de abia seara la ora 7.30, iar datorită unei întâmplări și bunei credințe a unui chelner în mâna poliției înmânându-le lui Hilochi, plutonier de sergenți de oraș. Fapt ce putea să-l facă la fel și Lazăr Mihai, cu cele 2 manifeste cari spunea că îi le dăduse Feher Dezideriu, dacă el nu avea nici un amestec în acest concert sau nucleu bolșevic.

La 3 Mai s'a găsit un alt stoc de manifeste și broșuri de către servitorul Inceze Ianoș dela Hotelul Central, în timpul ce făcuse curățenii prin curte, ascuns sub scândurile unde cad bilele jos sub canal, învelite în hârtie gudronată. În care curte, își avea atelierul acuzatul Imreh Eugen și la o

depărtare de 10 pași de locul unde au fost găsite manifestele ascunse și de unde împărțise manifestele lui Feher Dezideriu și Lazăr Mihaie.

Iată deci un al doilea caz, când acel ce le-a găsit s'a dus cu ele la poliție și le-a predat și un indiciu și mai mult de modul cum procedează cineva, care nu are nici un amestec cu nucleul bolșevic.

IV. Trecem acum la ultimul acuzat, Klein Alexandru. Pe acest acuzat nu-l arată niciunul din acuzați a fi avut vreun amestec de fapt în primirea și răspândirea manifestelor și nici cel puțin în darea de directive. Din cercetările făcute de agenții Negrea și Macovei la domiciliul său pe la orele 9,30-10, l'a găsit acasă desbrăcat de haină, când l'au arestat și făcându-i percheziție n'au găsit nici o urmă de manifest sau alte acte care să fi dat cel mai mic indiciu de amestec în acest delict supus judecării tribunalului.

Tribunalul, în controlarea și mai mult a faptelor și a descoperirii adevărului, a chemat pe comisarul Bușor ce a dressat și instruit acest act, deși nu era propus martor și l'a întrebat să dea indicații asupra acestui acuzat și nu a putut să ne dea nici cel mai mic indiciu, iar asupra antecedentelor sale, dacă are ceva legături cu organizația comunistă, a declarat că fiind lucruri secrete, nu poate divulga nimic. Așa că instanța s'a văzut nevoită a-l achita în lipsă totală de indiciu sau dovezi de culpabilitate în acest delict, mai ales că, cu martorul Iosif Teodor a dovedit ce a făcut de-a orele 7-8 seara, când a plecat acasă, iar la orele 10 a fost arestat în locuința sa și percheziționat de poliție. Nota bine, că atelierul lui Imreh Eugen este la o distanță de circa 100 metri departe de localul poliției, iar sergentul din post deși stă zilnic vis-a-vis de Hotel Central, nu l'a observat în seara zilei de 26 Aprilie, trecând pe acolo, căci s'ar fi consemnat în acte. Trecem acum la chestiunea de drept.

Înainte de discutarea și încadrarea faptelor relatate mai sus în textele legale, credem necesar discuției ce va urma să rezumăm în câteva cuvinte, faptele constatate și cari nu sufăr absolut nici o discuție și anume: Acest delict a fost mai dinainte premeditat și infractorii au răspândit și primit în domiciliul lor, cu bună știință manifeste comuniste cu unicul scop că prin răspândirea lor să ațâțe clasele muncitorești și pe țărani la schimbarea ordinii în stat și întronarea comunismului prin revoluție. Fapte, asupra cărora au fost surprinși în flagrant delict, iar corpurile delictive găsite atât asupra lor, cât și în domiciliul lor, s'au confiscat și azi se găsesc pe masa tribunalului. Așa că, orice meșteșugire s'ar întrebuița și orice derutare ar căuta să dea adevărului, totul se izbește de realitatea faptelor cari desminte totul și este mai tare ca orice încercare de încordare a minții cele mai ascuțite ca să se poată cel puțin a se nega ceva.

Trecem acum la discuția de pur drept pentru a vedea dacă faptele săvârșite de acuzați intră sau nu în cadrul legii.

Considerând că în speță, din punct de vedere al dreptului nu ne găsim în cazul unei infracțiuni sau delict politic care are un caracter antigvernamental, ci ne găsim în cazul unui delict social, pentrucă mijloacele de executare sunt cele teroriste, așa cum rezultă din toate imprimatele și broșurile atașate la dosar.

Considerând, că acest soi de delictive, cari se execută prin mijloace teroniste, prin mijloace ce implică o violență fizică sau morală, nici nu pot fi socotite ca delictive politice, din moment ce lovesc în însăși baza civilizației, care se bazează pe respectul veței umane și al proprietății.

Considerând că, această opinie admisă azi în totul de doctrină, nu este decât reproducerea în rezumat a concluziunilor adoptate la Gêneva în 1892 de congresul de drept in-

ternațional, care a hotărât că infracțiunile cu caracter anarhist și deci anti-social, nu pot fi infracțiuni politice.

Considerând, că legiuitorul român, atât cel din anul 1924, cât și cel din 1933 (Mon. Of. no. 68 din 1933) în vederea apărării statului și a interesului general ce-l poartă cetățenilor săi, a fost nevoit să vie cu legea apărării liniștei publice, din cauza încercărilor continue de turburare a ordinii publice, și atentatele la care persoanele, proprietățile și instituțiile publice au fost expuse în ultimul timp, legiuiri cari în Franța și celelalte state există încă din anul 1892.

Considerând, că legiuitorul în această lege fiind preocupat de interesul superior de a înlătura actele cari pun în pericol existența statului, existența cetățeanului, existența proprietății a făcut o excepție și inovație în ce privește elementele constitutive ale acestei infracțiuni dela dreptul comun în sensul că, spre deosebire de dreptul comun, unde îți trebuie un act material de execuție sau început de execuție, în această lege simpla discutare a mijloacelor, prepararea mijloacelor la cari sunt nevoiți să recurgă pentru executarea delictului sau crimei, aceasta constituie delictul.

De aceea, legiuitorii străini, ca de pildă cel francez, în dorința de a apăra societatea contra spiritului revoluționar, a mers mai departe și a pedepsit chiar propaganda anarhistă secretă, pătrunzând astfel în intimitatea întâlnirilor de familie, a conferințelor și conversațiilor particulare prin legea din 1894.

Considerând, că citind și examinând această lege în complexul ei, vedem că legiuitorul a dat o mare atenție presei, singura cale eficață de propagandă a principiilor comuniste, fiindcă singură ea înlesnește posibilitatea de nedescoperire a vinovaților și numai ea are o influență mai mare prin faptul că e continuu sub ochii publicului cărui i s'a strecurat scrisul.

Că, deci bazat pe aceste considerațiuni legiuitorul pedepsește prin art. 7 și 8 ale legii provocarea directă efectuată pe calea scrisului prin orice fel de scrieri.

Ba, ceva mai mult, noul legiuitor, din cauza efectelor dezastruoase a schimbării ordinii sociale actuale prin ordinea socială comunistă, prevede prin art. 17 al. c, pedeapsă și pentru acela care cunoscând conținutul manifestului incendiar, îl va încredința unuia sau mai multor persoane spre răspândire, cum e în speța noastră acuzatul Imreh Eugen, care a încredințat lui Feher Dezideriu spre răspândire și le-a răspândit, fiind prins în flagrant delict și mărturisind faptul. Și chiar în cazul că răspândirea nu a avut loc tot e pedepsit precum și în cazul acela când a primit și păstrat cu bună știință în domiciliul lui sau în alt loc în vederea răspândirii, cum e cazul cu Imreh Eugen.

Considerând că mai găsim necesar speței să adăugăm că, dat fiind gravitatea acestui delict care prin esența lui din punct de vedere al săvârșirii lui, este complect secret și predestinat de infractori ca autorii lui să rămâie nedescoperiți în totdeauna iau toate măsurile ca societatea prin reprezentanții săi, să nu-i poată descoperi, așa că justiția în caz că pune mâna pe ei, singurele dovezi ce îi pot servi la aplicarea legii, nu pot fi decât acelea pe care întâmplarea ni le dă la dispoziție într'un moment dat.

Or, norocul ce a favorizat această speță, a fost că, acuzații au fost prinși în flagrant delict în mod întâmplător, când ei începuseră chiar și executarea prin traducerea în fapt a împărțirii manifestelor incriminate, luând toate măsurile de precauțiune de a fi împrăștiate noaptea, când controlul și supravegherea sunt mai greu de făcut, dându-și bine seama de fapta rea ce o săvârșesc și rigorile legii, dacă vor fi prinși.

Asociația, nucleul comunist, locul unde s'au tipărit, cum și cine e autorul lor, nu s'a putut dovedi, întrucât acuzați ca unii ce conlucrează la răspândirea principiilor comuniste, nu-și divulgă tovarășii săi de luptă și de aceea legiuitorul îi

pedepsește și pe ei, și pedeapsa ce le-o dă și lor și chiar în cazul aplicării circumstanțelor ușurătoare nu li se poate da conf. art. 33 mai puțin ca jumătate din minimul prevăzut cum e cazul în speță de art. 12, relativ la îndemnul ostașilor la nesupunerea îndatoririlor lor, atâțându-i contra șefilor lor și indemnându-i și la alungarea lor și a șefului lor suprem: Regele.

Așa că odată răspândite aceste manifeste și fiind citite de cetățeni, cari în starea de spirit de azi caire stăpânește întreaga societate din cauza crizei și consecințelor războiului își găsesc ușor un ecou adânc în sufletul lor ce se află încă sub imperiul dezechilibrului sufletesc și pe care caută să-i pregătească pentru manifestările violente cu scop de a turbura ordinea socială prin revoluție.

E de remarcat de asemenea faptul că aceste manifeste și broșuri sunt prevăzute și cu diferite embleme, care reprezintă prin semnele și desemele lor un gând și un atac contra ordinului public.

Așa de pildă: Un soldat care vorbește: „Nu tragem asupra fraților noștri“. Altul care reprezintă nesupunerea soldatului la ordinea ofițerilor-călăi și svârșirea armei din mână. Altul cum e lovit cu piciorul de ofițer. M. S. Regele cu baioneta plină de sânge între dinți, etc.

Considerând, că din expunerea faptelor mai sus relatate, rezultă că elementele cerute, atât de complexul legii, cât și de textele aplicabile speței și anume: art. 17 al. c, 7, 8, 12 și 33 din lege și art. 2 legea 34 din 1913, cod. penal, sunt pe deplin îndeplinite, și ca atare lucrând cu bună știință, element cerut de art. 17 al. c, infractorii și-au dat seama că săvârșesc o faptă rea, anti-socială, pentru care răspund penalmente. Această chestiune a bunei științe este o chestiune de apreciere, lăsată la latitudinea instanței de fond, pentru ca din tot angrenajul faptelor, instanța să vadă dacă infractorul a fost sau nu liber pe voința sa.

Or, din modul cum s'a săvârșit această infracțiune, reese limpede, că infractorii au fost liberi în voința lor, și ca atare și-au dat bine seama de fapta săvârșită, nefiind sub imperiul nici unei constrângeri a voinței.

Legenda susținută cum că aceste manifeste le-au fost date sub motiv că sunt afișe de împărțit relativ la alegerile pentru camera de muncă, cade dela sine, numai pentru simplul motiv că la 1 Mai, 27 sau 28 Aprilie, nu era nici o alegere și știindu-se că 1 Mai este sărbătoarea muncii, au profitat de această ocazie ca să săvârșescă infracțiunea. Cum cad toate celelalte legende susținute, cari pentru respectul celor datorăm sentințelor judecătorești, nu merită să mai fie discutate.

Considerând, că în ce privește secretul invocat de comisar, instanța nu și-l poate explica, întrucât scopul justiției, fiind descoperirea și propagarea adevărului, nimic nu poate fi secret, când e vorba de adevăr și dreptate.

Considerând, că prin aceste manifeste și broșuri după cum s'a relatat mai sus, se vatămă mai multe dispozițiuni la legea penală, avem deaface cu un cumul ideal de infracțiuni, pedepsite de diferite texte de lege, și ca atare conform art. 95 cod. pen., trebuie aplicată pedeapsa cea mai aspră, adică, aceea prevăzută de art. 12 din lege.

Deasemenea tribunalul, având în vedere că acuzații n'au mai fost pedepsiți și sunt la primul fapt penal și având în vedere că sunt numai niște unelte și că în marginea posibilităților unul a fost mai sincer decât altul, tribunalul a găsit că e cazul a aplica și art. 92 c. p. pentru Feher Dezideriu și Lazăr Mihai, iar pentru Imreh Eugen art. 91, gradând pedeapsa după sinceritatea fiecăruia, recunoașterea totală sau parțială și gravitatea faptului săvârșit de fiecare. Neputând însă scobori pedeapsa mai jos, conform art. 33 de jumătate din minimul prevăzut de art. 12, care prevede pedeapsa cea mai aspră, adică sub un an și jumătate.

Pentru toate aceste motive, atât în fapt cât și în drept, redactate de dl președinte Grigore F. Dumitrescu, tribunalul a schimbat calificările date prin rechizitorul parchetului în urma faptelor cari au rezultat din debateri și aplicând art. 12 la toți infractorii, îi condamnă după cum urmează: i. Feher Dezideriu la 1 an și 6 luni închisoare corecțională și 1000 lei amendă care în caz de neplată se transformă în 20 zile închisoare.

II. Lazăr Mihai la 2 ani închisoare și 2000 lei amendă, care în caz de neplată se transformă în 40 zile închisoare.

III. Imreh Eugen la 3 ani închisoare și 4000 lei amendă, care în caz de neplată se transformă în 80 zile închisoare.

Li exclude pe toți pe termen de 3 ani dela executarea pedepsei dela exercitarea drepturilor politice.

IV. Achită pe Klein Alexandru în baza art. 326 al. 2 pr. p., în lipsă completă de dovezi, întrucât simplul fapt că acum 6 ani a fost pedepsit nu e un motiv legal fiindcă s'ar călca principiul „non bis in idem“ și al II-lea, infractorul se vede că s'a îndreptat, pedeapsa făcându-și efectul dorit.

Data și pronunțată în ședința publică din 13 Mai 1933.

Președinte redactor, (ss) Dumitrescu.

Jude asesor, (ss) T. Toma.

NOTA. — Chestiunea de fapt supusă judecării Trib. Trei Scaune este următoarea: Sub îndemnul Comitetului revoluționar regional (No. 11) al partidului comunist din România, cu sediul la Brașov, s'a împărțit prin afiliații lui în orașul Sft. Gheorghe, în vederea zilei de 1 Mai 1933, afișe și broșuri cu caracter terorist, prin care se îndemneau cetățenii la neplata dărilor către Stat, pe soldați la nesupunere către șefii lor, într'un cuvânt, să atâțe clasele muncitorești și pe țărani la schimbarea ordinii în Stat și introducerea comunismului prin revoluție.

În acest scop, în seara zilei de 26 Decembrie, acuzații Feher Dezideriu, Imreh Eugen și alții au împărțit afișe și broșuri, fiind astfel surprinși în flagrant delict de către reprezentanții forței publice.

Cu ocaziunea procesului s'au ridicat două chestiuni de drept: 1) *Dacă fapta acestor acuzați constituie o infracțiune politică, sau nu?*; 2) *Care este instanța competentă să o judece?*

Tribunalul, printr'o sentință foarte bine motivată, a răspuns că fapta acestor acuzați constituie o infracțiune socială și că instanța competentă este tribunalul.

Să analizăm în puține cuvinte temeiurile acestei soluțiuni:

1) Față de îndrăznețele atentate ale mișcării comuniste, la noi în țară, cari încercă prin mijloace teroriste să schimbe ordinea de Stat, prin învrăjbirea claselor sociale și proclamarea principiilor comuniste, legiuitorul nostru a fost nevoit, ca să aducă importante modificări legii pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice din 1924, prin legea din 14 Noembrie 1927, — în special, căutând să scoată din rândurile infracțiunilor politice, propriu zise, anumite fapte, incriminate ca delict, care s'au exercitat, încercat sau pregătit a fi executate prin mijloace teroriste“ (art. 17 al. ultim).

Prin urmare, ceea ce disting infracțiunile politice propriu zise, de infracțiunile cu caracter terorist, sunt mijloacele de care uzează infractorul.

Raportorul legii la Cameră o spune explicit: „Delictul executat prin mijloace teroriste, prin mijloace ce implică o violență fizică sau morală împotriva persoanelor, în sfârșit vreo atingere nedreaptă adusă

proprietății nu au un caracter politic, ci un caracter anti social. Ele nu au deci un un caracter anti guvernamental, ci lovesc în inșiși bazele civilizațiunei moderne, civilizațiune, cum s'a spus, se sprijină pe respectul vieței umane și ale proprietății. „Delictete teroriste nu ating ordinea unui stat determinat, ci ordinea publică și legală a tuturor statelor civilizate”. (Vezi *Legea comentată de d-l I. Gr. Periețeanu și Al. Fulga*, p. 272).

Cu alte cuvinte, delictetele cu caracter terorist, prezintă o mai mare gravitate, de cât cele politice, propriu zise, legiuitorul le-a încredințat sub o stichetă aparte, din cauza gravității lor, care atacă nu numai ordinea în Stat, ci inșiși bazele civilizațiunei.

Legea este drept nu a definit ce se înțelege prin mijloace teroriste, însă jurisprudența a calificat ca atare, „orice mijloc de natură a răspândi spaima, frica, teroarea”, nu numai prin săvârșirea de acte materiale, ci și prin violențări morale, ale conștiinței, etc. (Vezi *Cas. II, 2.619* din 1931, în *Papadopol*, Codul legilor penale rom., adnotat, no. 2, pag. 205 și *Periețeanu*, op. cit.).

Intrunesc fapta celor acuzați aceste elemente? De sigur că da. Intâi prin afișele și broșurile distribuite cetățenilor și militarilor se preconiză întrebuițarea de mijloace teroriste:

1) „Alungarea receptorilor din sate”, „neplătirea impozitului unui guvern burghez”, „nesupunerea militarilor la ordinele șefilor erarhici”, „proclamarea revoluției comuniste” etc.

2) Aceste mijloace nu tindeau numai la dărâmarea

guvernului sau schimbării actualei norme de guvernământ, ci la întreaga transformare a societății actuale burghezo-capitaliste, în una comunistă.

Prin urmare, Tribunalul bine a caracterizat o atare infracțiune ca neavând un caracter politic, ci anti-social.

2) *In ce privește competența*, din moment ce infracțiunea nu avea un caracter politic, spre a fi deferită Curții cu jurați, și de asemenea nu se petrecuse pe un teritoriu sub stare de asediu, ca să fie deferită instanțelor militare, era natural ca ea să fie de competența instanțelor de drept comun și în speță, să fie reținută a fi judecată de Tribunal.

„Art. 17 a evitat să indice instanța competente, zice cu drept cuvânt d-l *T. Tănăsescu* (op. cit. pag. 182) să judece infracțiunile prevăzute de legea liniștei publice pentru motivul că aceste infracțiuni se pot prezenta sub diferite aspecte, fie din cauza intențiunei și scopului urmărit, fie din cauza mijloacelor cu ajutorul cărora s'au manifestat. Cum însă, competența instanței variază după aceste aspecte ale infracțiunei, legiuitorul s'a referit la principiile generale cuprinse în dreptul comun și Constituție. Ori conf. dreptului comun, trib. corecțional este instanța comună în competența căreia cad toate delictetele cu competență nedeterminată”.

Iată pentrue sentința trib. Trei Scaune o găsim foarte întemeiată și juridică, și documentat redactată de d. Președinte Dumitrescu, făcând o bună aplicațiune a legii.

E. G. DECUSARA

REZUMATE DE JURISPRUDENȚA STREINĂ

Curtea de Casație din Roma 30 Noembrie 1931

Data certă. Noul achizitor poate să ceară evacuarea chirieșului, al cărui contract nu are dată certă, chiar dacă achizitorul cunoștea închirierea.

Achizitorul știe că nu are obligația de a respecta contractul decât într'un caz: când locatarul poate să probeze data certă cum prescrie art. 1327 (1182 cod. rom.). Dacă acest element lipsește (și el lipsește din vina locatarului, care nu a înregistrat contractul), legea nu acordă excepțiuni. Ne găsim în regula: dreptul celui care a închiriat imobilul încetînd prin vânzarea

imobilului, încetează și dreptul celui care l-a primit, și care posedă în numele vânzătorului. Cum achizitorul poate să expulzeze pe vânzător, tot astfel el poate să evacueze pe chirieș. Cunoștința pe care o are achizitorul despre existența locațiunei, căreia îi lipsește data certă, nu are importanță; ea nu a fost vizată de cod și nu poate să contrazică regula fundamentală, că proprietarul are dreptul la posesiunea proprietății sale. (Din *Rev. trim. de dr. civ. no. 1* din 1933, pag. 208).

H. U.

La 5 August va apare în Editura Curierul Judiciar.

CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ, datorit eminentului nostru colaborator *E. Cristoforeanu*, avocat, doctor în drept de la Roma.

Această operă de mare actualitate umple un gol adînc simțit în practica judiciară prin valoarea materialului doctrinar și jurisprudențial ce oferă. În anexe legea și regulamentul contractelor de muncă și legea jurisdicției munci. Un volum de peste 400 pagini.

LEGEA PENTRU REGLEMENTAREA DATORIIILOR AGRICOLE ȘI URBANE, din Aprilie 1933. Comentată și adnotată cu debateri parlamentare, Expunere de Motive, Avizul Consiliului Legislativ și Rapoartele dela Cameră și Senat și un Indice Alfabetic complet de *E. Cristoforeanu*, Avocat. *Lei 120*.

Rugăm stăruitor pe d-nii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorului nostru Mihail Stama, singurul imputernicit pentru provincie, D-1 C. Petculescu fiind pentru Capitală, și a binevoi să trimeată achitarea abonamentului prin mandat poștal, direct la Administrația Revistei „CURIERUL JUDICIAR”. București, Artei 5, notînd pe cotorul mandatului poștal, abonamentul datorat partida No. . . .

Cei-ce și-au schimbat adresele, sunt rugați a ne comunica noua D-lor adresă spre a putea primi regulat revista.

LEGEA PENTRU CONTROLUL AVERILOR ȘI REGULAMENTUL EI DE APLICARE comentată și adnotată de *I. Gr. Periețeanu și Alfred Fulga*.

Prețul 120 lei.